Dünkü lik maçlarında Beşiktaş ta, Galatasaray da mağlûp oldu. Şampiyonluk Fenerbahçeye kalıyor gibi..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Amerikada ameleilerle şirketler arasındaki ihtilâf büyümektedir. Yeniden binlerce kişi grev yapmıştır

FIYATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2928 CUMARTESİ 7 NISAN 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 2431 İdare ve Matbaa : 24310.

Mussolini'nin izahı

İtalyan Başvekili M. Mussolini geçenlerde Faşist rejiminin ikinci beş senelik kongresi münasebetile irat ettiği bir nutukta İtalyanın Avrupa kıt'asında hiç bir emeli olmadığını söyledikten sonra Asya ve Afrika kıt'asındaki memleketler ile teşriki mesai siyaseti takip edeceğini bildirmişti. Memleketimizin büyük bir kısmı Asya kıt'asında bulunduğundan İtalya Başvekilinin mıntaka tasrih etmiyerek Asyadan bahsetmesi, efkârı umumiyede haklı bir hassasiyet uyandırdı ve Türk matbuatı da bu hassasiyete tercüman olan yazılar neşretti.

Bu nutkun millî müdafaa ve millî haysiyet meselelerinde daima hassas ve müteyakkiz bulunan Büyük Millet Meclisinde de akisler uyandırmaması kabil değildi. Sabık Adliye vekili Mahmut Esat Bey tarafından verilen bir takrirde bu hassasiyet ifade bulmuştur. Mahmut Esat Bey Hariciye vekilinden Mussolini tarafından irat edilen nutkun manasını sormuştur. Tevkif Rüştü Beyin verdiği cevaptan anlıyoruz ki hükûmet bu noktada efkârı umumiye ve meclisten daha az müteyakkız değildir. Roma sefirimiz Vasıf Bey, İtalyan Başvekili ile görüşmüş ve Mussolini dün gazetelerde neşredilen teminatı vermiştir. Başvekilin beyanatını muhterem karilerimiz dünkü nüshamızın sütunlarında okumuşlardır: Mussolini Türkiyeyi Avrupalı telâkki ettiğini, Asyadan addetmediğini, bize karşı dostluk siyaseti takip etmekten başka bir şey düşünmediğini, inkılâbımızın hayranı olduğunu bildirmiştir.

Bir hükûmetin durup dururken, dost ve komşu bir devletten kendisine asla taarruz maksadı beslemediğinin temin ve teyit edilmesini istemesi belki aykırı görünür. Fakat bundan daha aykırı olan şey, bir hükûmet reisinin durup dururken istila emellerinden bahsetmesi ve bilhassa dost ve komşu memleketler tarafından üstlerine alınabilecek imalı sözler söylemesidir. Biz kendi hesabımıza Mussolini'nin nutuklarına fazla ehemmiyet verenlerden değiliz. İki nevi devlet adamı vardır: Biri az söyler; çok yapar. Bu, İngiliz devlet adamlarının hususiyetidir ki tehlikeli olabilir. İkincisi çok söyler; az yapar. Mussolini ikinci kısım devlet adamlarının en gürültülü ve gürültücü nümunesidir. Her yiğitin bir yoğurt yiyişi varmış. Mussolini'nin de devlet işlerini kendine göre tedvir edişi vardır. Başka memleketlerdeki halkın hissiyatını incitmedikçe kimsenin buna bir diyeceği olamaz. Fakat karşıda bakanların midelerini bulandıracak şekil alırsa, yiğit te yoğurt yemekten menedilir.

Biz, hakkımızda dostluk hissiyatile mütehassis olduğuna dair verdiği teminattan dolayı Mussolini'ye teşekkür edecek değiliz. Bu teminatı vermek lüzumunu meydana getiren bir vaziyet ihdas ettiği için kendisini muahaze edeceğiz. İtalya Başvekili bize izahat verirken bile vazıh değildir, maksadı, "bazı memleketlerle kollaborasiyon,, dan ibaretmiş. Bu üç kelimelik kısa cumlede iki vuzuhsuz nokta vardır: "Bazı memleketler,, nereleridir? "Kollaborasiyon,, dan maksat nedir? Biliyoruz ki "Bazı memleketler,, arasında hiç bir zaman memleketimiz yoktur. Bunu yalnız Mussolini'nin teminatından anlamıyoruz. Kuvvetli olduğumuz için ve kimseden korkumuz olmadığı için biliyoruz. Daha içimizden en genç olanlarının bile hatırladığı yakın bir mazide bütün Garbî Avrupa bu milleti ölmüş zannetmişti. Bunun aksini dünyaya isbat eden millet her zamankinden ziyade zinde olduğu gibi, Büyük Şef te milletin başındadır. Büyük kurtarıcı sulh ve müsalemet davasında Türk milletine şu hedefi göstermiştir: "Yurtta sulh cihanda sulh.,, Bununla beraber, Hariciye vekilinin de evvelki gün Millet Meclisindeki nutkunda işaret ettiği gibi, her ihtimale karşı koymak için kuvvetli bulunmağa mecburuz. "Hazır olcenge eğer ister isen sulhu salâh,, sözü her zamandan ziyade bugün için doğrudur.

Müdafaa için hazır bulunmak Mussolini'nin yahut her hangi devlet adamının sözlerinden çıkan bir zaruret değildir. Ateşli nutukların ve imalı sözlerin milletlerin hassas ve muztarip olduğu zamanlarda sinirlere dokunmaktan başka bir tesiri olamaz. Türkiye, müdafaa politikasını siyasî zaruretlere ve coğrafya icaplarına göre çizmiştir. Bu politika şu veya bu nutuk, şu veya bu teminat ile değişmez.

Ahmet ŞÜKRÜ

Şehir işleri

Belediyenin imtiyazlı şirketleri de bizzat işletmesi fikri serdediliyor

Vali B. Ankarada:

Yeni tramvay hatları, Haliç şirketi işleri, Varidat membaları

İşlerile meşguldür

Vali Muhittin Bey

Ankaraya gitmiş olan Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey Ankarada temaslarına başlamıştır. Muhittin Beyin Ankarada daha ziyade İstanbuldaki imtiyazlı şirketler meselesi ile meşgul olmaktadır.

Yeni hatlar

Bu meseleler meyanında bilhassa Tramvay şirketinin vaziyeti, Nafia Vekâletinin yapılmasını istediği hatlar vardır.

Nafia Vekâleti evvelce vazı esas resmi yapılan, fakat sonra birleştirilen hatlar ile şirket tarafından sökülen Eyüp Tramvay hattının biran evvel inşasını şirketten istemiştir. Yalnız bu hat evvelce Eyüp - Unkapanı - Şehzadebaşı şeklinde yapılacak iken Nafia Vekâleti bu defa en kısa yol olan Eyüp - Eminönü arasında yapılmasını istemektedir. Bu yolun Eyüp - Unkapanı arasındaki en mühim kısmının istimlâkâtı yapılmış ve yol açılmıştır. Tramvay şirketinden iadesi istenen para ile de yolun diğer kısmının istimlâkâtı yapılacaktır. Nafia Vekâleti bu hususta Belediyenin vaziyetini de anlamak için Vali Beyi Ankaraya davet etmiştir.

Haliç Şirketinin vaziyeti

İkinci mühim iş te Haliç Şirketinin vaziyetidir. Senelerdenberi Haliç sekenesinin rahatını düşünmemiş, vapurlara bakmamış olan bu şirketin imtiyazının feshi için Şehir meclisine bir takrir verilmişti. Şirket esasen senelerdenberi aciz halinde olduğundan bahsederek Belediyenin hissesini de vermemiştir. Bu vaziyet karşısında Belediye Şirketin infisahını istemiştir. Muhittin Bey Ankarada bu işi de ehemmiyetle takip etmektedir.

Belediyeye varidat menbaları

Mutemet ve mütehassısların ve son olarak Üniversite iktısat profesörlerinden bir zatın da söylediği gibi İstanbul Belediyesi bugünkü varidatı ile şehrin ihtiyaçlarını karşılıyabilecek bir vaziyette değildir. Bu vaziyette Belediyenin, bütün Avrupa şehirlerinde olduğu gibi, menafii umumiye şirketlerini bizzat işletmesi fikri hâkim olmaktadır.

Belediye bu meyanda Haliç Şirketi, otobüs imtiyazlarını alarak, bunları bizzat işletmek zaruretinde görülmektedir. Hattâ bu arada telefon imtiyazının da Belediyeye devri ileri sürülmektedir.

M. Yevtiç

Ankaraya gelirken Sofyada Balkan misakı etrafında Bulgar Başvekili Mösyö Muşanofla görüşecek

ATİNA, 6 (Milliyet) — "Estiya,, gazetesinin Paristen aldığı malûmata göre, Yugoslavya Hariciye nazırı M. Yevtiç bu ayın 16 sında Ankaraya giderken Sofyada Bulgar başvekili M. Muşanofla Balkan meselelerı etrafında konuşacak ve belki de Bulgaristanın Balkan misakına girmesi için teşebbüslerde bulunacaktır. Ayni gazetenin aldığı malûmata göre Türkiye ve Yugoslavya Hariciye nazırları Yunanistanın Balkan misakında ihtiyatkârane davranmasından doğan vaziyeti tetkik edeceklerdir.

M. Yevtiç

Atina ajansının Paristen aldığı bir telgrafa nazaran "Pöti Pariziyen,, gazetesi Yugoslavya hariciye nazırı Mösyö Yevtiç Ankaradan avdet eder etmez Yuanistanın ihtiyatlarını tahtı nazara almaksızın Yugoslavya meclisi misakı tasdik edecektir.

Ali Rana B. geldi

Gümrükler ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Doktorların kazanc

Talimatname ile kanun arasında tezat varmış

Dün toplanan doktorlar talimatnamenin fena tefsir edildiğini söyliyorlar

İstanbuldaki doktorlar dün Etıbba muhadenet cemiyetinde fevkalâde bir toplantı yapmışlardır. Bu içtima öğleden evvel saat onda başlamış ve saat ikiye kadar bilâ fasıla devam etmiştir. Neşet Osman Beyin riyaset ettiği bu içtima da yeni kazanç kanununun tatbiki şekilleri görüşülmüştür. İçtima çok hararetli ve münakaşalı olmuştur.

Toplantının esas mevzuunu kazanç kanununun etıbba lehine olan bazı maddeleriyle ahiren Maliye Vekâletinden gönderilen tatbik şekline aitt talimatname arasında görülen tezatlar teşkil ediyordu.

Söz alanlar kanunun bu şekilde tatbikinin bir çok doktorların mağduriyetini mucip olacağını öne sürüyorlardı.

Umumî kanaat kanun bu şekilde tatbik edilirse muayenehaneleri kapatmak mecburiyetinin hâsıl olacağı merkezinde idi. Ekseriyet buna rağmen meslek şeref ve haysiyetinin korunması için son anına kadar muayenehanelerin kapatılmaması lâzım geldiğini ileri sürerek hükûmetin bu tezadı bir tesirle ortadan kaldırmasını temenni ediyorlardı.

Dünkü içtimadan bir intiba

Kanun üzerinde tetkikat yapa doktorlar, talimatnamenin burad ki maliye memurları tarafında fena tefsir edilmesinin bu hali d ğurduğunu söyliyorlardı.

Bu uzun içtima neticesinde, k nunun doktarlar lehine olan ma delerin iyi şekilde tefsiri ve tal matnamede gösterilmesi için Ba vekâlete, Sıhhiye ve Maliye Vekâ letlerine telgraflar çekilmesine i tifakla karar verilmş ve toplan bitirilmiştir.

Hilâliahmerde toplantı

Cemiyetin bir senelik geliri, gideri ve yaptığı yardımlar görüşüldü

Ankaraya gidecek murahhaslar da seçildi

Hilâliahmer Cemiyeti İstanbul Meclisi umumîsi 934 senesi toplantısını dün saat on da cemiyet merkezinde yaptı.

Toplantıyı açan Cemiyetin İstanbul reisi Ali Paşa umumî meclis azalarını selâmladıktan ve muvakkat reis ve kâtip intihabından sonra İstanbul merkez heyetinin bir senelik raporu okundu.

Raporda 1932 senesi Temmuzundan başlıyarak 1933 senesi Haziranında biten bütçe senesi zarfında tahakkuk eden varidat 41.706 lira, 23 kuruş olarak gösterilmekte idi. Ayni müddet zarfındaki sarfiyat ta 32.778 lira 27 kuruşu bulmuştur. Raporda Hilâliahmer Çiçek günü hâsılatının seneden seneye düşmekte olmasına bilhassa işaret edilmektedir. Buna mukabil üç sene evvel ilk defa Fatih kazası tarafından ihdas edlien ve alınan netice fevkalâde görülerek bütün Türkiyeye teşmil edilen Hilâliahmer Bayram kart hâsılatı daha münbit neticeler vermektedir. Bu hâsılat 2.000 lirayı bulmuştur.

932 - 933 senesinde vilâyet dahilinde 4197 ilk mektep talebesi iaşe edilmiş ve buna 16.979 lira sa-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün toplanan Hilâliahmer heyeti..

Beşiktaş ta, Galatasaray da mağlûp!

Fenere gün dogdu!

Vefa Beşiktaşı ikiye karşı birle, Beykoz da Galatasarayı gene ikiye karşı birle mağlûp etti!

Dünkü yazımızda, sanki tahakkuk edeceğini bilmişiz gibi, Fenerbahçelilerin edebilecekleri temenniyi etraflıca ortaya koymuştuk.

Fenerlilerin temennisi yerini buldu: Galatasaray, gene dün yazdığımız gibi "an'anesi icabı,, Beykoza takılarak 2 — 1 yenildi. Vefa — Kumkapı da Beşiktaşı ger 2 — 1 yendi.

Bu suretle hem Beşiktaş , he

(Devamı 7 inci sahifede)

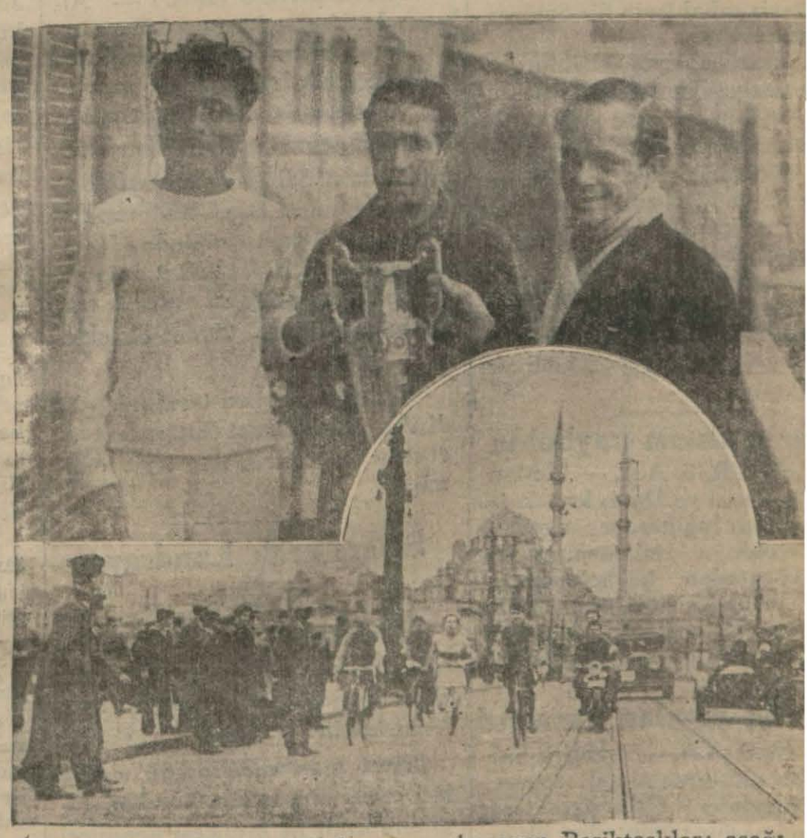

Yukarıda: Dünkü sokak koşusunu kazanan Beşiktaşlılar; aşağıda: koşucular köprüden geçerken

Amerikalı banker

Yeni iddia vaziyeti Değiştiremez

İnsull'un iddiası artık bir gün meselesidir

Amerika birleşik hükûmetlerine iade edilecek olan Amerikalı banker Samuel İnsull'ün Amerikaya gönderilmesi artık bir gün meselesidir. Amerika sefaretinin Vaşingtondan beklediği talimat henüz gelmediği için İnsull'ün ne zaman yola çıkarılacağı malûm değildir.

Amerikalı banker, bununla beraber vaziyeti böyle görmüyor.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tituleskonun nntku

Fransada çok İyi karşılandı

Fransız matbuatı bu nutku fevkalâde beğeniyor

Romanya Başvekili M. Titülesko evvelki gün Romen meclisinde Macaristanın mevcut muahedeleri yeniden tetkik etmek arzusuna karşı cevap teşkil eden nutuk söylemişti. Bu nutuk "Macaristanın iddialarını anlıyan" M. Mussoliniye karşı da bir cevap teşkil ediyordu. Fransız matbuatı M. Titülesko nun nutkunu çok müsait bir şekilde karşılamıştır. Dün bu hususta şu telgrafı aldık:

PARİS, 16. A.A. — Gazeteler M. Titülesko'nun nutkuna dair yazılar yazmaktadır.

Le Temps bu nutku M. Mussoli-

(Devamı 4 üncü sahifede)

TARİHİ TEFRİKA: 4

7 Nisan

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIGI VESİKALARA GÖRE)

Sultan Murat dudaklarının iki kenarına iki sigara almış ve yakmıştı

Şefkati Beyden sonra gelenlerden: Ahmet Rıza B.

Jön - Türklerin en kıdemlisi Ali Şefkati Beydir. Şefkati Bey Paris'te kendi başına "İstikbal" namındaki gazeteyi çıkarırdı ve hiç bir kimse ile alâkası olmadığından kendi kendine Abdülhamit istibdadına karşı mücadele ederdi. Şefkati Bey Abdülhamit tarafından hal'edilen Sultan Murad'ın yârânından sayılırdı. Hattâ Sultan Murad'ın cinnet getirdiğinden dolayı tahttan indirildiğine inanmazdı. Onun için bir çaresini bularak bir gün gidip mahlû' padişahla Çrağan sarayında göüşmeğe muvaffak olmuştu.

Bu mülâkattan sonra Ali Şefkati Bey Sultan Murad'ın deli olduğuna tamamile kanaat getirerek Abdülhamid'in bu biçare selefinin yanından pek müteessir olarak ayrılmıştı. Çünkü Sultan Murat onu karşısına oturtmuş:

— "Cigara içer misiniz?„ diye sormuş ve ayni zamanda Şefkati Beye bir de cigara uzatmıştı. Şefkati Bey yerle beraber bir temenna çakarak padişahın elinden sigarayı almış ve yerine oturarak kendi sigarasını yakmak için Sultan Muradın da bir sigara yakmasını beklemeğe başlamıştı. Fakat Sultan Murat bir yerine iki sigara almış, birisini dudağının bir köşesine ve ikincisini de öbür köşesine yerleştirdikten sonra sigaraların ikisini de birden yakarak içmeğe başlamıştı. Onun bu hareketi, mecnun olduğu hakkında Şefkati Beye kanaat vermeğe kâfi gelmişti.

Şefkati Beyin birçok kimselere anlattığı bu vakayı burada kısaca kaydettikten sonra Jön - Türklerin piri olan bu zat hakkındaki hatıralarımızı burada kesiyoruz ve tefrikamızda isimleri geçecek olan bazı zevatın kısaca tercümei hallerini naklediyoruz:

Şefkati Beyden sonra gelen Jön-Türk ve (İttihat ve Terakki) mensuplarının Avrupada bulunan en maruf şahsiyeti Ahmet Rıza Beydir. Ahmet Rıza Bey 1858 senesi eylûlünün yirmi sekizinci günü İstanbulda doğmuştu. Pederi Ali Rıza Bey Türkiyenin ilk Âyân Meclisi azasındandı. Ahmet Rıza Beyin ecdadından birisi Üçüncü Sultan Selimin başkâtibi idi. O da, hükümdarile beraber, ıslahat taraftarı olduğundan Yeniçeriler tarafından katledilmişti.

Ahmet Rıza Bey tahsilini İstanbul'da Galatasaray lisesinde ikmal ettikten sonra genç yaşında Babıâli tercüme kalemine tayin olunmuştu. Fakat bu vazifesinde uzun zaman kalmıyarak 1883 senesinde Fransa'ya giderek "Institut National Agronomique" e girmişti. Burada tahsilini ikmal ederek son imtihanlarını vermek üzere iken, Osmanlı parlâmentosunun Abdülhamit tarafından lâğvından beri menkûben Konya'da ikamet etmekte olan pederinin vefat ettiğini haber alarak 1887 senesinde Türkiyeye avdete mecbur olmuştu.

Ahmet Rıza Bey İstanbula geldiği zaman Maarif Nezaretine müracaat etmiş ve bu müracaatinin bir neticesi olarak Bursa'daki Mülkiye mektebi müdürlüğüne ve kimya muallimliğine tayin edilmişti. Bu vazifesinde bir sene kaldıktan sonra Bursa vilâyet maarif müfettişliği de uhtesine verilmişti. Ahmet Rıza Bey Fransa'da bulunduğu müddet zarfında garbin fikrî terakkilerini yakından takip eylemiş olduğundan üzerine almş olduğu hizmetlerde bazı iptidaî ıslahat yapmak istemişti. Fakat Abdülhamit devrinin gittikçe artan istibdat muhiti içinde onun telkin etmek istediği fikirler derhal nazarı dikkati celbetmiş ve Ahmet Rıza Bey hürriyet taraftarı diye itham edilmeğe başlanmıştı. Böyle bir zan ve şüphe altında kalan bir adamın o zamanlarda Türkiyede hür yaşıyabilmesine imkân yoktu. Ahmet Rıza Bey de istibdadın boyunduruğu altında memleketine hizmet edemiyeceğini derhal anlamıştı. Onun için 1889 senesinde Bursa'daki vazifelerini terkederek Paris'e dönmüş ve gene orada ikamete başlamıştı.

Ahmet Rıza Beyin Paris'e avdetinden sonra takip edeceği hattı hareket malûmdu: O uzaktan memleketi için çalışacak ve Abdülhamid'in kurduğu istibdat saltanatının vatan ve millet için ne kadar muzir olduğunu anlatmıya gayret edecekti. Filhakika Paris'e gittikten biraz sonra padişaha göndermeğe başladığı ihtiramkârane, fakat ciddî raporlarında idare usulünün ne kadar yanlış ve etrafına topladığı insanların gerek kendisi, gerekse vatan için ne kadar zararlı olduğunu anlatmıya gayret etmişti. Fakat bu raporlar hiç bir fayda vermiyordu.

Bunun üzerine Ahmet Rıza Bey Paris'te "Meşveret" isminde türkçe ve fransızca bir gazete neşretmeğe başlamıştı. Bu gazete ayni zamanda (Jeune Turc - Genç Türk) ünvanı altında teşekkül edecek olan siyasî bir fırkanın naşiri efkârı olacaktı. Bu fırka cins ve mezhep tefrik edilmeksizin bütün Osmanlı'ların menfaatlerine hizmet eden yeni fikirleri Türkiyede tatbik etmeğe ve 1876 da tesis edilen kanunî esasiyi iade ettirmiye çalışacaktı.

"Meşveret" in intişarı, diğer bir çok yazıların onu takip etmesi ve Genç Türklüğün Avrupada kök salmıya başlaması Abdülhamid'i fena halde endişeye ve telâşe düşürmüştü. Telâşe düşmekte de haklı idi. Çünkü aleyhindeki neşriyatın ciddiyeti ve ehemmiyeti fevkalâde bir surette artıyordu.

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER

Romanyadaki Dava

M. Dukanın üç katili müebbet hapse mahkûm!

Bu karar çok hafif görülüyor ve hükûmetin takip ettiği siyasetin kabul edilmemesi şeklinde tefsir ediliyor

Sabık Romen başvekili M. Duka, Romanyada Hitlerin Nasyonal Sosyalizm usulünü tatbik etmek istiyen gizli bir cemiyetin azaları tarafından katlolunmuştu. O zaman bu cinayet efkârı umumiyede çok derin bir tesir yapmış ve hattâ katillerin ahali tarafından linç edilmesi ihtimali bile mevzuubahse dilmişti. Dün Romen divanı harbi bu meseleden dolayı maznun bulunanlar hakkında kararını vermiştir. Evvelce müddeiumumî katillerin idamını talep ettiği ve hükûmet te bu hususta çok şiddetli davrandığı halde Divanı harbin kararı o kadar şiddetli olmamıştır. Ve ancak üç katil hakkında müebbet kürek cezası vermekle iktifa etmiştir. Bu hükûmetin takip ettiği siyasetin kabul edilmesi şeklinde tefsir edilmektedir.

Katiller mahkûm olmuşlarsa da bu kararla Nasyonal Sosyalizm Romanyada kısmen teberrüz zimmet etmiş demektir. Ötedenberi Yahudi aleyhtarlığının fevkalâde revaç bulduğu Romanyada böyle bir kararın ittihazı her halde calibi dikkattir.

Dün bu hususta şu telgrafı aldık:

BÜKREŞ, 6 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

52 azası Başvekil M. Duka'nın katli hâdisesinde suçlu olarak demir muhafızların mahkemesi dün bitmişti.

Sinaya istasyonu suikastinin üç faili müebbet küreğe mahkûm edilmiştir. Bütün diğer maznunlar beraat etmiştir.

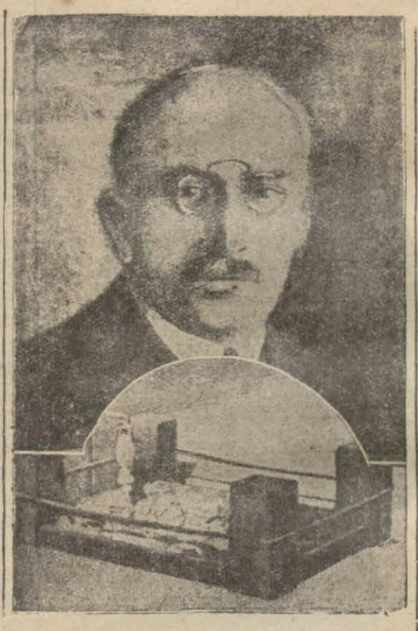

Mösyö Duka ve katledildiği yerde yapılan âbide

Hüküm siyasî ağır bir rahatsızlık doğurmuştur. Zira, Nazi temayülü ve Yahudi aleyhtarları tethişçi bir teşkilât olan demir muhafızlar aleyhine hükûmetin takip ettiği siyasetin kabul edilmesi demektir.

Başvekil diğer nazırlarla beraber bu hükümden çıkarılması icap eden neticeleri tetkik etmişlerdir.

Amerikanın alaçağı

İngiltere ile aralarında ihtilâf var!

Jonson'un teklifi İngiltereyi müteessir etti

M. Roosvelt

VAŞİNGTON, 6. A.A. — Vaşington resmi mahafilinde yeni Johnson kanununun tatbikatı hakkında tam bir kararsızlık hüküm sürmektedir. Bu kanun Amerikaya karşı taahhütlerini kısmen veya tamamen ifa etmemiş olan devletlerin esham ve kıymetlerinin Amerika piyasalarında satılmasını men etmektedir. Bu kanunun "taahhütlerini tanımak için" kısmî tediyeler de bulunmuş olan İngiltere ile diğer devletlere tatbik edilip edilmeyeceği soruşturulmaktadır.

15-12-1933 de M. Roosvelt tarafından bu devletlere gönderilen notalarda kendilerinin hukukî cihetinden taahhütlerini ifa etmemiş telâkki edilmediklerini bildirmişti. Buna mukabil, projey yapan ayandan Johnson demiştir ki:

Kanunun maddeleri sarihtir. Ve tam olsun kısmî olsun taahhütlerin ifa edilmemiş olmasına matuftur. Binaenaleyh İngiltereye tatbik edilir.

Hükûmet, bugün için, Johnson kanununu tefsir edecek vaziyette olmadığını telâkki etmektedir. Buna mukabil İngiltere sefareti "beyaz ev"in mevcut tahütlerini tanımak için İngilterenin yaptığı kısmî tediyeler hakkında gönderdiği notaların bu hususta kati olduğunu ve Johnson kanununun İngiltereye tatbik edilemiyeceğini bildirmekte-

Amerikada

20,000 amele Grev ilân etti

Şirketlerle olan ihtilâf devam ediyor

ÇARLESTON, (Virjinya), 6. A. A. — Logam ve Eermont da 20000 kömür madeni işçisi grev yapmışlardır. Buna sebep ceneral Johnson'un iş saatlerile ücretlerin artması hakkındaki emir için işçilerle şirketler arasındaki ihtilâftır.

BİRMİNGHAM, (Alabama), 6. A.A. — Şirketler Alabama hükûmeti dahilindeki bütün bitum gömürü madenlerine kapamaları için emir vermişlerdir. Bu suretle 15000 işçi işsiz kalmıştır. Bu emrin sebebi ceneral Johnson'un emrine karşı protesto etmektir.

VAŞİNGTON, 6 .A.A. — Otomobil sanayiinde yeniden bir iş ihtilâfının baş göstermek tehlikesi vardır.

İşçiler arasında heycan olduğu söylenmektedir. Bunun sebebi işçilerle patronlar arasında ihtilâflı meselelerin halli bilhassa işçilerin istedikleri gibi teşkilâtlanmaları hakkının teslimi meselesinin geciktirilmiş olmasıdır.

M. Roosvelt tarafından tayin edilen hususî uzlaştırma komisyonu bu meselelerin halli ile tavzif edilmiştir.

Hindistanda

Yeni intihabat ve Gandinin alacağı vaziyet

YENİ DELHİ, 6. A.A.— Hint kongresi reisleri tarafından Gandinin gelecek intihaba iştirakine 5dair geçen hafta alınan kararı Gandinin kabul etmemesi haberi teşrii meclis azalarının ekseriyeti tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. İntahabat tarihi henüz tesbit edilmiş değildir.

Yunanistanda Türkçe harfler

ATİNA, 5. — Garbî Trakya türk mebusları, Yunan maarif nezaretine verdikleri bir istidada Garbî Trakya türk mekteplerinde türk harflerile tedrisat yapılması için bir kanun neşrini talep etmişlerdir. Yunan maarif nazırı bu talebi tetkik ve bir karar vereceğini vadetmiştir.

SON DAKİKA

Diyarıbekirde Gazi günü

DİYARIBEKİR, 6. A.A. — Büyük Gazinin Diyarıbekirlilerin fahrî hemşerliğini kabul buyurdukları güne tesadüf eden 5 nisan günü nü Diyarıbekirliler Gazi günü olarak kutlulamıştır. Bütün halk belediye önünde ve Halkevinde toplanarak candan ve coşkun tezahüratla bugünü tesit etmiş bu münasebetle Halkevi reisi, lise müdürü ve muallimler tarafından heyecanlı nutuklar söylenmiştir. Halkevinde de büyük bir konser verilmiştir.

Ispartada yapılan yeni yollar

İSPARTA, 6.A.A. — 15 martta işe başlanan muhtelif altı yol üzerinde 2150 mükellef amele çalışmaktadır. Şoseler üzerinde bu sene zarfında 1115 metre mikap ham taş, 7421 metre kırma taş hazırlanmıştır. Muhtelif yollar üzerindeki tehlikeli virajların güzergâhları değiştirilmek suretiyle islah edilmektedir.

Yugoslavyada

Bosna ve hersek Havalisinde

arazisi bulunan Türkleri alâkadar eden bir kanun

ANKARA, 6. A.A. — Yugoslavya Bosna Hersek havalisinde erazi or[illegible] danlık ve mem'aları bulunan [illegible]ndaşlarımız alâkadar eden mukarrerat Belgrat elçiliğimizden tebliğ edilmektedir:

1.— Bosna Hersek havalisinde Beylik arazisi olup ta şimdiye kadar kanunu mahsusu mucibince tazminat almamış olanlardan emlâki, çiftçi idaresinde bulunanların 15 eylül 1934 tarihine,

2.— Çiftçiler tarafından işlenen ve fakat bu tarzda işlendiği tapu defterlerinde mukayyet bulunmıyan ve beylik eraziden madut olmadığı için beylik kanunu mucibince de tazmin edilmemiş olan erazi için dahi yine 15 elyül 1934 tarihine

3.— Çiftçiler tarafından idare olunan ve fakat mukaddem vergi tarhdedilmemiş olması hasabiyle şimdiye kadar tazminata tabi tutulmamış olan orman, fındalık ve mer'alar için de 28 mayıs 1934 tarihine kadar Yugoslavyada işbu emlâkin kâin bulunduğu kaza kaymakamlıkları vasıtasile banlık vali umumilik — ağrar dairelerine müracaat etmeleri ve bu bapta yapılacak talepleri tevsik için icap eden bütün erazi ve Kadestro vesaikinin müstedilere harçsız verileceği ve hisseli emlâkte hissedarlardan birinin müracaatının kâfi geleceği bildirilmektedir.

Madam Pikar

Kocasiyle beraber Stratosfere çıkacak

VİLMİNGTON, (Delavor), 6. A.A. — Madam Jan Pikard, Detroit veya o civarda temmuz veya ağustos ayı içinde kocasile beraber bir stratosfer uçuşu teşebbüsünde bulunacağını bildirmiştir. Bu uçuş için geçen sene komandan Stesleye verdikleri balonu kullanacaklardır.

M. Ogust Pikard o tarihte Amerikada olamıyacağı için uçuşa iştirak edemiyecektir.

Uçuş bütün bir gece devam edecek ve sadece Kozmik şuaların tetkikine hasredilecektir. Bir yüksekliğin rekoru tesis edilecek değildir.

Silâhsızlanma işlerinde: bir şayia, bir tekzip

BERLİN, 6. A.A. — Alman istihbarat bürosu bildiriyor: Deyli Telgraf gazetesinin siyasî muhabiri tarafından yazılan ve İngiliz hükûmetinin silahsızlanma tedbirlerini tahakkuk ettirmekten vazgeçtiğine dair Pariste çıkan haberleri tekzip eden mekaleyi alman gazeteleri ehemmiyetle kaydetmektedirler. Mezkûr muharrir bunun tamamiyle esassız olduğunu beyana selâhiyettar mahafilce mezun kılındığını yazarak diyor ki:

— İngiltere hükûmeti silahların azaltılması meselesini hava kuvvetlerinde olduğu gibi ordu için de birinci safta tutmaktadır.

Yeni bir hava hattı

MOSKOVA, 6. A.A. — 1 Mayıstan itibaren Moskova - Berlin ve Leningrad - Berlin gündelik hava hattı açılacaktır. Moskova Berlin seyahati 13 saat ve Leningrad - Berlin seyahati de 11 saat sürecektir.

Ergani - Diyarıbekir hattı

ANKARA, 6. A.A. — Erganiden Diyaribekire kadar olan 70 kilometrelik kısmın muhammen tahsisatı olan 4 milyon liranın sarfına mezuniyet veren kanun layhası bütçe encümeni tarafından tasvip edilmek üzre Millet Meclisi heyeti umumiyesine arzed lmiştir.

Kanun lâyihasının tasdikini müteakip bu kısmın da ihalesi yapılacaktır.

Hapishaneden serseri çıkmayacak

BURDUR, 6 (A.A.) — Vilâyet hapishanesindeki mahkûmları iş hayatına alıştırmak ve hapishaneden çıktıktan sonra da bir iş sahibi olmalarını temin maksadile başta müddeiumumîmiz olmak üzere alâkadar makamların gösterdikleri alâka iyi neticeler vermiştir.

Kurulan 9 dokuma tezgâhında ve üç çorap makinesinde 39 mahkûm çalışmaktadır. Bir kısmı da marangozhanede çalışıyorlar.

Bunların haricinde kalanlar da küçük sanatlarda uğraşıyorlar. Bütün bu işler gene kendi aralarında yaptıkları bir şirket tarafından idare edilmektedir.

Geveze papas

Altı ay hapse Mahkûm oldu

BERLİN, 6. A.A. — Havas Ajansı muhabirinden:

Kolonya mahkemesi Sar'alılar hastahanesi Papası 64 yaşlarında Leon Larcansen'i itidalsiz bir lisan kullandığı ve sözleri umumî bir tehlike teşkil ettiği için altı ay hapise mahkûm etmiş bir timarhaneye sokulmasına karar vermiştir.

Papas, trende, Hitlerin, Bavyera da bir çok papas tevkif ettirdiğini 400 papasın mevkuflar kampında olduğunu söylemiştir.

Muhakeme, bir papasın vazifesi itibarile halk arasında sözlerine kolayca itimatbulabileceği hadisesini esbabî müşeddide adetmiştir.

Asabî mütehassısı, papasın uzun müddet Sar'alılar arasında bulunmasının manevi ve âsabi tesirlerini nazarı dikkate alarak mes'uliyet derecesini hafiflemesi kanaatinde bulunmuştur. Fakat mahkeme bunu nazarı itibara almayarak iddia makamının fikrine iştirak etmiştir.

Haricî küçük haberler

* *İşsizlikle mücadele* — MÜNİH, 6. A.A. — Şarkî Bavyerada işsizliğe karşı ilk mücadele tedbiri alınmış ve bu mıntakada odundan şeker ve sirke istihsali için iki fabrika kurulmuştur. Fabrikalar için lâzım olan iki buçuk milyon mark alakadar ticaret ve sanayi mahafili tarafından verilmiştir.

* *Kolombiya ve Amerika* — NEVYORK, 6. A.A. — 24 Amerikalı tayyareci Kolombiya hükûmetile Kolombiya hava kuvvetlerini talim ve terbiye için bir mukavele imzalamışlardır.

* *Danzigte yahudi gazetesi.*— DANÇİG, 6. A.A.— Danzigzr Judişe Stunme isimli yahudi menafiini müdafa eden haftalık mecmuanın ilk sayısı çıkmıştır.

* *Fare zehriyle* — POZNAN, 6. A.A. — Grodziskdan bildirildiğine göre elli kişi içine yanlışlıkla fare zehri karıştırılmış un ile yapılmış pasta yediklerinden elli kişi hastalanmış. Bunlardan birisi ölmüş, bir çoğuda can çekişmektedirler.

* *Henderson Parise geliyor.*— LONDRA, 6. A.A. — M. Henderson ile M. Agnides Paris'e hareket etmişlerdir.

Silâhsızlanma

M. Norman Davis'in Londradaki temasları

LONDRA, 6 (A.A.) — M. Norman Davis sabahleyin Sir Saymer-[illegible] ziyaret etmiştir.

İki siyasî şahsiyet silâhları bırakma vaziyetiyle bilhassa ayın onunda toplanacak olan silâhları bırakma konferansı büro içtimaı hakkında görüşmüşlerdir.

İngiliz muhtırasına Fransız cevabı bir iki günden evvel Londraya gelecek değildir.

N. Norman Davis, Vaşingtondan talimat beklemektedir. Bir tahmata göre büro içtiamı için Cenevreye gidip gitmiyeceği belli olmaktır.

Japon teniscisi kayboldu

SİNGAPUR, 6. A.A. — Meşhur Japon teniscisi ve Davis kupası takımı kaptanı İngiltereye seyahat etmekte olduğu Hakonemaru vapurunda ortadan kaybolmuştur. Kamaresında bir veda mektubu bulunmuştur. Mümaileyh Japonyadan Singapura gelirken yolda hasta olanmıştı.

Fransada yapılan tasarruf

PARİS, 6. A.A. — Müfrit Sol gazeteler müstesna olmak üzere, bütün gazeteler 2,760 milyon tasarruf yapılmasını temin eden ilk emirnamelerin neşrini memnuniyetle telâkki etmektedir.

Kaçak silâh

Afrikanın garp sahilinde yapılan kaçakçılık

HAMBURG, 6 (A.A.) — Alman İstihbarat bürosundan:

Almanyanın Afrikanın garp sahilinde silâh kaçakçılığılı yaptığına ve esasen İspanyol hükûmeti tarafından tekzip edilmiş olan ecnebi şayialara dair Fremedenblatt gazetesi Optimist isimli motorun filhakika 12 mart tarihinde Hamburgtan ayrıldığını, fakat doğruca Rotterdam'a gittiğini ve elân orada bulunduğunu tavzih etmektedir.

Vapurun kaptanı tarafından bildirilen bu malûmat Rotterdam acentası tarafından da teyit edilmiştir.

Siyam kralı Londraya gidiyor

LONDRA, 6. A.A. — Pariste bulunan Siyam kralı ile kraliçesi gelecek ayın üçünde burada beklenmektedir.

Siyam hükümdarlarının ziyaretleri resmi olmamakla beraber İngiltere kralı ile kraliçesi kendileri ile Bukingham sarayında görüseceklerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Çayırda .... buldum seni

" Şarkı"

— Haftanın yazısı —

Affederler amma içlerinde içtikten sonra cıvımıyan pek az var. Beşinçi kadehten sonra ya kükremiş arslan kesilirler, ya çürük muş mula olurlar. Ya her önlerine gelene çatar, yahut rastgeldiklerine yılışırlar. Onun için ayaşlarla pek düşüp kalkmak istemem. Amma iç tikten sonra neşelenen fakat sulan mıyan bazıları vardır ki; onlarla görüşmeğe bayılırım.

* * *

Oturduğum sokak saat on ikiden sonra bir çamur deryası halini alır. Her cins ve mezhebe mensup sarhoşlar, her türlü münasebetsiz söz ve avaz ile sokağımızın sükûnetini ve kulaklarımızın terbiyeli alışkınlıklarını bozarlar. Lâkin ne yapılabilir? (Gürültü ile mücadele) zamanını beyhude bekliyerek tahammül ederiz.

* * *

Evvelki gece saat bire doğru so kakta işittiğim gevrek bir şarkı ile uyandım. Kalktım, pencereyi açtım ve baktım. Birisi akçıl yağmurluk giymiş, diğeri lâcivert. Açık renklisi güzel bir sesle ve hiç notasını bozmadan:

"Çayırda... buldum seni.. ellere vermem seni".

Şarkısını söyliyor ve her mısra bitince "şak!" diye parmak şaklatıyordu..

Şarkı hitama erince iki ahbap karşımızdaki garajın kapısının önünde öpüştüler. Lâkin şarkı o kadar neşeli ve şakrak söylendi ve iki ahbap o kadar terbiyeli geçtiler ki, bende ertesi günü bunu arkadaşlara anlatacak kadar iz bıraktı..

Anlattıklarımdan birisi atıldı :

— Keşki pencereden sorsa idin..

— Neyi?.

— İçtiği rakının markasını..

— Ne olacak?..

— Ne olacak: Ben içiyorum, çe ne kemiklerim kısılıyor, surat adelelerim geriliyor: Gözlerim, salhaneye giden kasaplık öküz gözüne dönüyor. Dışımdan etmesem bi le içimden vira küfür ediyorum. Çatacak yer arıyor, berbat bir hale geliyorum. Halbuki o adam içmiş "Çayırda buldum seni" şarkısını söyliyor. Hangi Kevsermiş böyle şarkı söyleten?.. İnsan hiç rakının markasını sormaz mı?.

O gün akşam üzeri, hem gecenin şarkı macerasını, hem sabahleyin rakının markasını merak eden arkadaşla aramızda geçen muhavereyi matbaada arkadaşlara anlattım... Gülüştük. Fakat içlerinden birisi - Muzaffer - herkesten fazla gülüyordu..

Bu, o Muzaffer idi ki: Arkadaşlardan birisi onun hakkında:

"Çün Muzaffer gelmesi oldu yakıyn"

"Bir şişe konyak belürdi gelmedin".

Beytini söylemişti. O, güldü güldü ve nihayet dayanamadı:

— Ayol, dedi. O şarkıyı söyliyen bendim. Yanımdaki de Mahir idi.

Acele sordum:

— İçtiğin rakının markası..

— Kardeşim! İçtiğim rakının markasını bilsem öyle olur muyum hiç?..

FELEK

Rusyada staj gören gençler

Sovyet fabrikalarında staj görmek üzere gönderilen 67 talebe gelecek ayın ilk haftasında döneceklerdir.

Bu kafile geldikten sonra yeniden yüz kadar genç gönderilecektir.

Polis merkezlerinde teftiş

Üç emniyet müfettişi İstanbul emniyet müdürlüğü polis merkezlerinde bir teftişe başlamışlardır.

Her merkezin bilûmum muamelât evrakı sıkı surette tetkik edilmektedir.

Müfettişler bu teftiş neticesinde tanzim edecekleri raporu emniyeti umumiye müdürlüğüne göndereceklerdir.

Beyoğlu tahsil müfettişliği

Beyoğlu maliye tahsil müfettişi Tevfik Besim Bey Ankarada Maliye vekâletinde terfian başka bir memuriyete alınacak ve yerine başka bir müfettiş tayin edilecektir.

Tevfik Besim Bey Avrupada tahsil etmiş kıymetli gençlerden-dir.

Gazi Hazretleri Ve İrak kralı

İrak kralının yıldönümünde çekilen telgraflar

ANKARA, 6. A.A. — İrak kralı Hazretlerinin doğumlarının yıl dönümü münasebetile Reisicümhur Hazretlerile İrak Kralı Hazretleri arasında atideki telgraflar teati edilmiştir.

Haşmetlu birinci Gazi Hazretleri
İrak Kralı
Bağdat

Doğumlarının yıl dönümü münasebetile zati haşmetanelerini yürekten kutlular ve şahsi saadetlerile dost İrakın ikbali için beslediğim samimî dileklerimi sunarım.

GAZİ M. KEMAL

Türkiye Cümhuriyeti Reisi
Gazi M. Kemal Hazretlerine

Doğum günüm münasebetile keşide buyurulan cemilekâr telgrafınıza teşekkürlerimi arzeder ve zatı devletlerine sıhhat ve afiyet ve necip milletinize daimî saadet ve ikbal temenni ederim.

GAZİYÜLEVVEL

EKONOMİ

Yumurta fiatları

Yumurta fiyatlarındaki düşüklük devam etmektedir. Yumurta tacirleri yumurta ticaretinin geçirdiği buhran hakkında İktısat vekâletine müracaat etmişlerdir.

Samsun yumurta tacirleri de ayni şekilde müracaatta bulunmuştur.

Balmumu

Son günlerde balmumu sipariş leri artmıştır. Karadeniz malları 56 — 58, diğer Anadolu malları 55 kuruşa satılmaktadır.

Balmumu en ziyade Bulgaristan tarafından istenilmektedir. Bulgar ballarını doğrudan doğruya satıp fazla kazandıkları için balmumu çıkarmıyorlar. Ve kiliselerinde yaktıkları mumlarını Türkiyeden tedarik etmektedirler.

İpek fiatları

İtalya hükûmeti, İtalyada ipek fiyatlarındaki düşüklüğe bir tedbir olmak üzere, ipek kilosu başına 12 liret prim vermeğe karar vermiştir.

Bilgi seviyesi

İlk tahsil Yoklaması

Köylerde yapılacak imtihanlar nasıl olacak?

Bu hafta Türk inkılâbı ve irfan hayatı için mühim bir haftadır.

Başvekil İsmet Paşa hazretleri Ankara halkevinde inkılâp konferanslarının açışı münasebetile irat ettikleri nutukta inkılâbın müsbet ilme ehemmiyet verdiğimizi söyliyerek bilhassa ilk tahsilden beklediğimiz noktalar hakkında izahat vermişlerdi. Büyük Millet Meclisinde ilk tahsil meselesini tetkik için tefrik edilen encümende ilk tahsil çağının bizde şimdiye kadar takip ettiği seyri ve verimini tesbit edebilmek için bütün Türk köylerinde muayyen senelerin ilk mektep mezunlarının umumî bir yoklamaya tabi tutulmasını münasip görmüştür.

Bu hafta içinde ve bir günde yapılacak olan ilk tahsil yoklaması için her tarafa tamimler gönderilmiş ve bütün tertibat ikmal edilmiştir.

Bu umumî yoklamaya bundan üç, beş ve sekiz sene evvel ilk mekteplerden mezun olan gençler tabi tutulacaklardır. Her köyde bu yoklama için o köyün ilk mektep başmuallimi ve muallimlerinden mürekkep heyeti mümeyyizeler teşkil edilmiştir.

Heyeti mümeyyizelere bir kaç köy uhtesinde olmak üzere ilk tedrisat müfettişleri nezaret edecektir. İmtihanların şekli hakkında alâkadarlara lâzım gelen talimat verilmiştir.

Yoklamanın yapılacağı hafta içindeki gün de bugün alâkadarlara bildirilecektir.

Kastamonu lisesinden yetişenler

Kastamonu Lisesinde yetişenler birliği namıyla yeni teşekkül edecek birliğin müessisleri dün sabah Halkevinde toplanmışlardır. Toplantıda tanzim edilen nizamnamenin bazı maddeleri müzakere edilerek kabul edilmiştir.

İstanbulun dertleri

"Kumar oynamak yasaktır!,,

" Kumar oynamak yasaktır" fakat sokaklarda bir sürü fırıldakçılar fırıldak çevirerek ve çevirterek halkı dolandırmaktadır. Yukarıki resime bakınız: Bir çok mektepliler nasıl kemali safiyetle Yüksekkaldırımda böyle bir fırıldakçının başına toplanmışlardır. Zabitanın bu işi her halde daha sıkı bir sürette takip etmesi lâzımdır.

Döviz kaçıranlar

Panayot isminde birisi yakayı ele verdi

Bir kaç gün evvel Galata yolcu salonunda bir döviz kaçakçısı yakalanmıştır. Pleş vapuru ile Pireye gitmek üzere salona gelen Panayot isminde bir yolcunun eşyası muayene edildiği sırada, bavulun yeleğinde yirmi türk lirası, elbisesinin arasında da 1350 drahmi bulunmuştur.

Şüphe üzerine açılan bir yastığın içinde de yedi bin drahmi bulunmuştur. Panayot efendi hakkında zabıt varakası tutulmuştur.

Bundan evvel de bir yolcuyu teşyie gelenlerden biri vapur hareket ederken yolcusuna bir paket atmıştır. Şüphe üzerine paket açılmış ve içinden on lira çıkmıştır.

Inşaatk alfaları

Mimarlar birliği bir müracaatta bulundu

Bina inşaatının münhasıran mektepli ve diplomalı mimarlara yaptırılması prensip olarak kabul edildiği halde bu esasa tamamen riayet edilmesi kabil olamıyor.

Hükûmet bunu nazarı dikkate alarak inşaat kalfalarını imtihana tabi tutmağı muvafık görmüştü. Bir kaç senedenberi bu imtihanlar yapılmaktadır. Bugünlerde de yeni bir imtihan başlamak üzeredir.

Mimarlar birliği beş gün evvel vekâlete müracaat etmiş ve kalfalar için açılan imtihanlara artık nihayet verilmesini ve ötedenberi kalfalık yapanların müktesep haklarının tanınması için açılan bu imtihanların zamanla tahdit edilmesini ve muayyen bir tarihten sonra kalfalığa intisap edeceklere imtihana girmek hakkının verilmemesini rica etmişlerdir.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Diplomatlar faaliyette... Hepsi sırasiyle ya meclislerinde veya halk huzurunda birer nutuk söyliyorlar. Nutukla iktifa etmiyenler gazetelere beyanatta bulunuyorlar...

Malûmdur ki, bütün Avrupa diplomatlarını zincirleme harekete ve lisana getiren şey Romanya protokollarından sonra İtalya Başvekilinin irat ettiği nutuk olmuştur.

M. Mussolini dedi ki:

"İtalyanın, Asyada, Avrupada ve Afrikada daha çok yapılacak işleri vardır". Ve arkasından hemen ilâve etti:

"Dünyada bir harp patlıyacak olursa buna her halde Faşist rejimi sebebiyet vermiyecektir. Biz komşularımızla daima sulh, müsalemet ve dostluk politikası takip ediyoruz.,,

Derken Macaristan M. Gömböş'ün ağzile ortaya atıldı:

"Macaristandan alınan yerler Macaristana iade edilmelidir. Bu bizim hakkı sarihimizdir. Dedi. Ve arkasından o da ayni cümleyi bülbül gibi tekrarladı:

— Biz komşularımızla, diğer devletlerle daima sulh ve müsalemet ve dostluk politikası takip ediyoruz.

Avusturya Başvekili M. Dollfuss Romada Almanyaya karşı Avusturyanın vaziyetini tetkik ettikten sonra ayni cümleyi söyledi.

Bulgar Başvekili M. Muşanof da elyevm mevki meriyette olan muahedelerin tekrar gözden geçirilmesi ve tetkiki lâzım geldiğine işaret ettikten sonra ayni sözleri tekrarladı. Bunu Romen Hariciye nazırı M. Titülesko takip etti ve o da Macar iddialarına karşı cevap verip Triamon muahedesinin Romanyaya haiz olduğu hakların müdafaasını temin ettiğini ve Macarlara bir karış yer vermenin mümkün olmadığını söyledi ve sonra ilâve etti:

— Biz komşularımızla daima sulh ve müsalemet politikası takip ediyoruz!.

Peki amma bu harbi çıkarmak istiyen kim? Herkes sulh ve müsalemet politikasında! Herkes komşusiyle iyi geçinmek istiyor. Fakat herkese de komşunun tavuğu kaz görünüyor...

Şimdi Türkiyenin aldığı sağlam ve eğilmez vaziyet karşısında M. Mussolini ricat ediyor: Ben Asyadan bahsederken Türkiyeyi kastetmedim, diyor.

Güzel, pek güzel amma, İtalyaya tayyare ile dört beş saatlik mesafede bulunan yer acaba neresi?...

Gönül pek arzu eder ki, yarın İstefani Ajansı bize şu haberi versin:

"ROMA, 7 (A.A.) — M. Mussolini İtalyadan Çine dört beş saatte gidecek bir tayyarenin tecrübelerinde hazır bulunmuştur."

Belki diğer diplomatlar da gene zincirleme böyle tayyareler, balonlar uçururlar.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Gelecek Japon gemileri

Kumandan ve erkânı harbiyesi Ankaraya gidecekler

Limanımızı ziyaret edeceğini yazdığımız iki Japon mektep gemisi ayın 12 sinde limanımıza vasıl olacaklardır. Gemiler Amiral Matisita'nın kumandası altında bulunmaktadır.

Amiral ve erkânı harbiyesi Ankaraya giderek Başvekil İsmet Paşa, Hariciye vekili Tevfik Rüştü, Millî Müdafaa vekili Zekâi Beyler tarafından kabul edileceklerdir. Amiralin Gazi Hazretleri tarafından kabul edilmesi de muhtemeldir.

POLİSTE

Yakalanan Eroinciler

Sattıkları eroinleri nereden tedarik ediyorlardı?

Petrograt Pastahanesinde Perşembe gecesi cereyan eden bir eroin satışından elde edilen ip ucla rile meydana çıkarılan şebeke etrafında Emniyet müdürlüğünce tahkikata devam edilmiştir.

Tahkikatın şumül sahası ve işin mahiyeti hakkında katî bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Birdenbire çöktü

Kasımpaşada Çatma Mesçit mahallesinde Cami sokağında Necati Beyin oturmakta olduğu evin arka tarafındaki mutfak kısmı birdenbire çökmüş ise de nüfusça zayiat olmamıştır.

Falcı

Şehremininde Ereğli mahallesinde Kuyumcu sokağında 8 numaralı evde oturan Hasan efendinin falcılık yaptığı zabıtaya ihbar edilmiş ve evinde yapılan arama neticesinde falcılığa ait bir kitap bulunmuştur.

Cam takarken

Fenerde Mollaaşkı mahallesinde Kırkambar sokağında oturan Kiryako, Aya Dimitri kilisesinin kopan çanını takmak için ağaca çıkmış ve bastığı dal kırılınca yere düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Kiryako hastahaneye kaldırılmıştır.

Zeytinyağ hırsızları

Geçenlerde iki kişi Ayvansarayda bağlı bir motöre kayıkla yanaşarak zeytin yağı tenekelerini aşırmak istemişlerdi. Süleyman ve Recep ismindeki bu iki kişi yakalanmıştır.

Pencereden atılan bıçak

Galatada Arap camiinde Alaca Mesçit sokağında 30 numaralı evde oturan Fatma Hanımın evin penceresinden sokağa attığı bıçak sokakta oynamakta olan ve ayni evde oturan 5 yaşındaki Ahmet ismindeki çocuğa isabet etmiş ve çocuğu başından yaralamıştır.

Çocuk tedavi için Şişli hastanesine yatırılmıştır.

Son günlerde yakalanan kaçakçılar

Cenup hududunda kaçakçılıkla yapılan mücadele

ANKARA 6 (A.A.) — Martın son iki haftasile nisanın birinci haftası içinde cenup hududunda 8 müsademeli 69 kaçakçı vak'ası olmuştur.

Bu vak'alarda, ikisi ölü, 80 kaçakçı ile biri ölü 24 kaçakçı hayvanı 2000 kilo gümrük, 800 kilo inhisar kaçağı ile 3300 defter sigara kâğıdı, 13 muhtelif cins tüfek tutulmuştur.

Hasan B. Ankaraya gitti

Atinada toplanan Balkan konferansı konseyine iştirak etmiş olan Türkiye Balkan birliği cemiyeti reisi Hasan Bey, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Görüşler

Çok şükür Bizlere: Bu fenalıktan da kurtulduk

§ Marlen Ditrih'in mamadadı faraşından daha büyük ağzından — boyasız bile olsa — şapadanak öpülür mü? öpülmez mi? öpülürse miyde bulanır mı? bulanmaz mı?

§ Greta Garbo'nun, belkemiğinin falan boğumu gıdıklanır mı? gıdıklanmaz mı?

§ Mari tantaloe'nın kaç tane paralı kocası vardır? kaç tane parasız kocası vardır? ve kaç tane liste harici beğendiği vardır?

§ Ölen zülflü Valantino bana benziyor mu? yahut sen ona benzemek için ne yapmalı, hangi yollardan, kanallardan geçmelisin?

§ Duglas Taklitbank olmak, ve bedava aşıkdaşlık etmek için nitmeli?

§ — Kardeş! pufla gibi şişmansın, höyük gibi belini ne diye lâstik iplerle sarıyorsun?

— Meşhur rejisör Rayınhırt Meri Bella'nın beli ince olduğu için yıldız yapmış ta.

§ — Birader! boyun üç karışla üç buçuk karış arası ya var, ya yak. Ne diye uzun boyluya yaraşan dört karış bol paçalı pantalon giyersin? Sen ayna denilen şeye hiç bakmaz mısın?

— Kokain Zencivas'ı matmazel Hırslıkova bunun için beğenmişte!

Ne bileyim? daha sayacak ne çeşitleri var?

Bütün evbark sahipleri, bütün çoluk çocuk sahipleri hep bu pis işlere birer çare düşünerek, üzülerek yaşıyorlardı.

Bereket versin ve çok şükür bizlere ki bu fenalıktan kurtulduk.

Artık işimiz gücümüz, kafamız neyimiz hep belden yukarı çıktı.

Şimdi vaziyet şudur:

Staviski ne çaldı ve nasıl becerdide çaldı?

Madamme Hanut'un frank işini santime indirsek, acaba frank piyasası kadar kâr verir mi?

Amerikalı banker Insull niçin üçyüz milyon doları Zeloti kambiyosu ile değiştirmedi?

Insull'un bindiği vapur onu istediği yere emrettiği saatta kaçırabilir. Bu vapura daha ne kadar anafor vermeli ki istenilen yere çıkmalı? yahut bu vapurdan nasıl daha kurnaz olmalı ki daha çok para koparmalı?

Istanbul gazeteleri yazıyordu: Insull, beynelmilel ceza kanunlarında madde aramıyormuşta, yiyeceklerinde vitamin arıyormuş. Ne âlâ! işte ben de bunun için diyorum ki: Çok şükür bizlere ki bu sinemanın perdedeki fenalığından kurtulduk.

Dünyadaki çoluk çocuk sahipleri (çok şükür artık rahat ettik) doseler, yeridir doğrusu.

Aka GÜNDÜZ

Romanyanın şehrimiz konsolosluğu

Romanyanın Istanbul Ceneral konsolusu M. Anastasiu başka bir vazifeye nakledildiğinden yerine Selânik Ceneral konsolosu M. Cretzu tayin edilmiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

5 Nisan 934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili 98 1-2		T. askeriye	9,78
1933 İstikrazı	99,50	Elektrik	—,—
Şark D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Unitürk	29,15	Tünel	—,—
„ II	28,30	Rıhtım	17,75
„ III	28,40	Mümessil	54,40
Gümrükler	8	„ II	45,90
Bağdat	9,78	Kuponsuz „ III	49,35

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji	4,10
„ „ Hamiline	10	Telefon	11
„ „ Müessis	108	Terkos	18,50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	63,25	Çimento	12
Tramvay	38	Ittihat dey.	18,65
Anadolu Hisse	26	Şark dey.	1.50
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
		Şark m. ecza	4

ÇEK FİYATLARI

Paris	12,06	Prağ	19,13
Londra	648	Berlin	200,38
Nüyork	79,60	Madrit	5.82,50
Milâno	9,25,21	Belgrat	34,68
Atina	83,22	Zloti	4,21
Cenevre	2,45,85	Pengo	2,69
Brüksel	3,40,55	Bükreşt	79,52
Amsterdam	1,17,80	Moskova	11,00,50
Sofya	65,37		

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	803
1 Dolar	120	1 Pezeta	16
1 İsterlin	650	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	19
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
1 Şille. Av.	22	1 Çernoviç Altın	—,—
20 Leva	23	1 Mecidiye	9,25
21 Kur. Çek.	106	Banknot	35 1-2
1 Florin	83		237

Fikirler ve İnsanlar

Küskün sanatkâr

Yeni Adam gazetesi, 26 mart tarihli nüshası ile, bir edebiyat anketine başladı. Ben, bir hakikati meydana çıkaracaklarını veya bir meseleyi halledeceklerini umduğum için değil, bilâkis bir mesele hakkında biribirini nakzetmekle beraber hepsi de doğru ne kadar sözler söylenebileceğini ispat ettikleri için severim. Hattâ bir netice vermesi kabil olanlarından hoşlanmam; çünkü onlar, fikirleri kabul edilenlerin koltuklarını kabartır, öbürlerini de etrafa küstürür.

Bir meselenin her mizaca göre başka bir surette halledilebilmesi, hakikaten bir değil, muhtelif olması bunu kabul edenlerin dahi yalnız kendi teklif ettikleri hal çaresini ve yalnız kendi hakikatlerini doğru, öbürlerini batıl saymalarına mani değildir. İnsanın belki her fikri, her bakımı anlaması lâzımdır; fakat bu da ancak kendi samimiyetinden ayrılmaması ile kabildir. İstediğimiz kadar reybî olalım, yine bazı fikirler bize öbürlerinden munis gelir; zaman ve hadiselerle bunlar değişebilir, fakat yine hayatımızın her anında bizi daha çok cezbeden ve bütün düşüncemizin merkezi olan bir fikir vardır. Ona, vakti gelince hiç bir esef duymadan ayrılmağa razı olmakla (Biz mi ondan ayrılırız? o mu bizi bırakır? yoksa başka bir fikir mi bizi kavrar?...) ona bağlanmamız lâzımdır; zaten asıl benliğimizi teşkil eden şey de müdafaa ettiğimiz fikir değil, onu müdafaade gösterdiğimiz hararettir.

Yeni Adam'ın anketindeki sualleri, gazetenin sahibi tesbit etmiştir; alınacak cevapları ben tasnif ve tahlil edecek, gazetenin esas fikirlerine uygun bulmadıklarımızı da — arkadaşlarla müzakereden sonra — ben tenkit edecektim. Kısmet değilmiş. Fakat anketlere verilen cevapları münakaşa etmek öteden beri çok sevdiğim bir iştir; bunun içindir ki Yeni Adam'ın neşrettiği cevaplar arasında benim bugünkü düşüncelerime en yakın veya en uzak bulduklarımı — bu gazetede — tahlil ve tenkide çalışacağım.

Yeni Adam evvelâ Necip Fazıl'dan aldığı cevapları neşretmiş. Necip Fazıl ile uzun seneler fikir arkadaşlığı ettik; fakat o, belki bir eser çıkardığı ve onun havasından ayrılmağa gönlü razı olmadığı için dünkü fikirlerimize hâlâ sadık kaldığı halde ben onlardan — artık ihtiva ettikleri hakikati sezemiyecek kadar — uzaklaştım. *Ben ve ötesi* şairi, "Sizin için edebiyatın gayesi nedir? *Sanat sanat içindir*, yahut *Sanat cemiyet içindir* fikirlerinden hangisine taraftarsınız?,, sualine şu cevabı veriyor:

"Benim için edebiyatın gayesi *her* şeydir, fakat *bir* şey değildir... *Sanat sanat içindir* nazariyesine tam manasıyla taraftar olmaksızın sanat cemiyet için değildir. Sanat ayrı bir dünyadır ve o dünya kendisi içindir.,,

Necip Fazıl, "Yazı dili ile konuşma dili birleşebilir mi ,, sualine verdiği cevapta da yine sanatin ve sanatkârın istiklâlini müdafaa ediyor, diyor ki:

"... Halkın konuştuğu dille konuşmak mutlaka halkın anlaması lâzımgelen bir şeyi söylemeğe mecbur olmak değildir.,,

Yani sanatkâr etraf ile pek alâkası olmıyan bir nevi sihirli bir âlemde yaşar; istiyen gidip onu orada arar, fakat kendisi harice doğru bir harekete razı olmaz. Necip Fazıl "Şair, halkın bildiği, hoşlandığı şeyleri söylemeğe mecbur değildir,, demiyor; bunu söylese kendisile beraberim; hayır, o, "(Sanatkâr) halkın anlaması lâzımgelen bir şeyi söylemeğe mecbur değildir,, diyor. Yani şairin, sanatkârın bir "kahraman,, olmak hakkını, vazifesini de reddediyor. İşte ondan bu hususta ayrılıyoruz.

Şair sesini halka duyurmak, kendi hulyasını, âlemini etrafa kabul ettirmek istemelidir. Bunu kendi şahsına, kendi sanatine borçludur. Sanatkâr ile filosof cemiyetteki mevkilerini terke razı olunca âlem, bildiğimiz bütün medeniyetlerin bayağı bulmakta ittifak ettikleri endişelerin esiri oluyor. Öteden beri insan yalnız kendini düşünmekle iktifa edemiyeceğini, hemcinsleri ile, bilhassa insan cinsinin şerefi ile de alâkadar olması lâzım geldiğini anlamıştır. İnsan diyorum, bittabi bütün insanlar değil, yalnız bir kısmı. Fakat şair, filosof ve âlim bu "bahtiyar azlık,, tandır; çünkü onlar hiç bir zaman buldukları ile kanaat etmemişler, daima mevcuttan daha fazla bir şey bulmağa, birtakım sualle rçıkarmağa çalışmış, hiç olmazsa duyduklarını, düşündüklerini bakileştirmeğe uğraşmışlardır. Etraftan ellerini çekmeleri, kendi mizaçlarına karşı bir hiyanettir. Onlar ebedinin hizmetkârlarıdır ve onun icabatını etrafa da kabul ettirmeğe çalışmakla mükelleftirler.

— Halk onları anlamaz ki?

— Niçin anlamasın? Eski Atina'da, Renaissance zamanında, XVII nci ve XVIII inci asırlar Fransa'sında, daha birçok devirlerde filosofun, şairin, sanatkârın bütün bir milletin ruhuna hâkim olduğu görülmüştür. Daha doğrusu onların cemiyet için ancak bir süs sayılması, kendileri etrafla alâkadar olmak istemediklerinden beri başlamıştır. "Halka inmek,, demiyorum, halkı filosofun, sanatkârın hulyasına davet etmek...

Hem halk anlamasa, anlamasına da imkân olmasa bile ne çıkar? Sanatkâr yalnız bir neticesi çıkacak işlerle mi meşgul olacaktır? O sanatkâr ki ancak "kendi kanunlarına tabi bir âlem,, tasavvur edecek derecede zaruretlerden kaçabiliyor, hareketinin bir neticesi olup olamıyacağını mı düşünecek?

Sanatin etraf ile hiç bir alâkası olması lâzım gelmediği fikri, Necip Fazıl'ın da söylediği gibi, ancak XIX uncu asırda doğmuştur; hattâ o asrın bütün büyük sanatkârları bile onu kabul etmemiştir: işte Hugo, Dostoyevski, Wagner; hattâ bütün iddialarına rağmen, "sanat yalnız güzelliği istihdaf etmekle *insanî* (humain) olmaktan çıkıyor,, diyen Baudelaire. O fikir bir "hérésie" dir; bunu belki Necip Fazıl da kabul eder; fakat belki bir "hérésie" olduğu için bundan hoşlanır.

Nurullah ATA

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

HİKÂYE

Midesi nazik

(Mahkeme deli Veliyi sorguya çekti. Çünkü deli Velinin bozuk bir midesi vardır. Öyle herkes gibi her şeyi yiyemez. Fakat aym onda dokuzu kesesi boş olduğu ıçin, iştihasını istediği gibi tatmin edemiyor. Bu sebeptendir ki mahkeme bugün de yirmi birinci defadır ki deli Veliyi midesinin hal ve vaziyeti hakkında sorguya çekiyordu.)

Reis — Adın ne?

Deli — Veli.

Reis — Veli biz artık seni öğrendik. Kaçıncı defadır ki buraya geliyorsun. Sen bu mideni bir yoluna koysan iyi olur.

Veli — Reyis Bey, vallahi yemin ederim ki benim kabahatim yok. Bu mideyi nasıl edip te düzelteceğiz bilmiyorum. Ne adamlar bilirim ki mideleri taşı eritir. Fakat şaşıyorum, benimki neden öyle değil? Olur olmaz şeyleri yiyemiyorum. Bir defa yumurta midemi bulandırıyor. Et yemekleri kurşun gibi mideme oturuyor. Hele kuru sebzeler aman allah... Hamur işleri de...

Reis — Uzatma.. Bütün bunlar meteliksiz lokantalara gidip te istediğin kadar yemek yemeye sebep midir?

Veli — Nasıl sebep değil reis Bey? Siz de pek âlâ bilirsiniz ki ben şimdiye kadar idama mahkûm edilmiş değilim. Öyle ise ne diye kendimi açlıktan öldüreyim.

Reis — Bir iş bulup çalışsana...

Veli — Bulmadım mı reis bey. Buldum amma, bu patron kısmı da insandan anlamıyor ki.. Neymiş, sabahleyin saat dokuzda işe gelmeli imiş.. Öğle üzeri yemek paydosu yarım saatten fazla olamazmış.. Halbuki ben yemekten sonra şöyle iki saat uzanmalıyım. Daha sonra da insan biraz gezinmeli değil mi ya? Bunu yapamadım mi, bitti, bizim mide feryadı veriyor. Onun için kendime göre bir çok iş aradım. Bulmadık değil, bulduk amma bu işler her mevsimde gitmiyor.

Reis — Peki, sen şimdi ne iş yapıyorsun?

Veli — Ne iş yapmıyoruz ki?

Reis — Meselâ bir tanesi..

Veli — Söyliyeyim reis bey.. Piyango bileti alanlar ayın on biri geldi mi, kazandılar mı, kazanmadılar mı, merak içinde kalırlar. İki üç gün sonra da numaraların listesi çıkar. Bu listeleri alıp birer kuruşa satarım. Satarım amma, zenginin biri gelir, elden bir liste alır, numaralara şöyle bir göz atar, kendi numarasını görmeyince suratını buruşturur, listeyi elime tutuşturup yürür. Bu adamlara kızmak lâzım değil mi, amma ne yaparsın ki yüreğim yufkadır reis Bey... Hiç sesimi çıkarmam. Hattâ acırım billâhi.. Bu yürek yufkalığından liste de satamaz oldum.

Reis — Peki, bundan başka işin yok mu?

Veli — Kâğıt perde de satarım. Amma o kadar temiz iş değil. Bazen köylü sigarası da satardım amma, onu da insanın burnundan getiriyorlar. Sonra efendim, ne diye lokantanın önünden geçerken "buyurun,, diye içeriye davet ediyorlar? Onlar çağırıyorlar ben de giriyorum. Demek ki el âlemi aldatıyorlar.

(Deli Veli bir aya mahkûm edildi. Fakat kendini topladı. Nihayet hapishane de hani o kadar fena bir yer değildir gibi düşündü.)

Hilâliahmerde Toplantı

(Başi 1 inci sahifede)

fedilmiştir.

Bazı şubelerin mevcut tahsisatla daha fazla çocuğu iaşe etmek gibi gösterdikleri muvaffakiyet ve gayret raporda şükran ve takdirle kaydedilmektedir. Cemiyet bu sene içinde ayrıca 205 veremliyi de muntazaman iaşe etmiştir.

Hilâliahmer sanat evi faaliyetinde de mühim bir inkişaf olduğu raporda görülüyordu.

Raporun kabulünden sonra merkez heyetinden beş zat kura ile tekrar intihap edildiler. Bundan sonra Ankarada toplanacak Hilâliahmer Meclisi umumîsine gidecek murahhaslar seçilecekti. Merkez heyeti bu murahhaslar için bazı zevatın isimlerini hâvi bir namzet listesi teklif ediyordu. Buna mukabil heyeti umumiye murahhasların seçilmesinin büyük bir hassasiyet göstermekte idi. Bu hususta Eminönü kazası heyetinden Avukat Atıf Bey, Fatih kazası reisi Vasfi Bey ve Farmokoloğ Arif Bey söz alarak murahhas azanın dikkatle seçilmesini teklif ediyorlardı. Neticede bir çok münakaşalardan sonra Naci Paşa, Ali Paşa, Cemal, Tarik, Şemsettin ve Ziya Beylerin merkeze murahhas gönderilmesine karar verildi.

Bundan sonra pul satışı, Hilâliahmerin vereceği müsamerelere ait bazı temenniler yapılarak toplantıya nihayet verildi.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL :

18,15 Plâk neşriyatı. 18,45 Fransızca ders. 19,15 Ajans haberleri, muhtelif neşriyat. 19,30 Türk musiki neşriyatı, Tanburi Refik B. Kemençe, Fahire H. Ut Nevres B. Rifat B.) 20,15 Bu kısmda Safiye Hanım da iştirâk edecektir. 21 Eşref Şefik Bey tarafından konferans. 21,30 Necip Yakup Bey orkestrası.

VARŞOVA, 1415 m.

19,20: Temor muganni iştirakile konser. — Müsahabe. 19,40: Oda musikisi. (Piyano - keman). 20: Müsahabe. 22,20: Chopin'in eserlerinden mürekkep konser. 23: Konferans. 24,05: Dans musikisi.

BÜKREŞ, 364 m.

Paskalya münasebetile neşriyat yoktur.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Müsahabe. 18,30: Amele korusunun konseri. 19,30: Amatör neşriyatı. 20: Sicilyada ilkbahar (Plâk ile.) 20,35: Piyano konseri. 21,10: Haberler. 21,30: Viyanadan nakil: "Şarap, kadın, şarkı,, isimli Johan Strauss'un bir popurisi 23: Hava raporu. 24: Britanya otelinden dans musikisi.

VIYANA, 507 m.

17,40: Mandolin konseri. 18,10: Müsahabe. 18,50: Şarkı ve dans (Tuna etrafına mahsusu havalardan.) 19,50: Akualite. 20,50: Saat ayarı vesaire. 20,35: Brukmer - Fonds konseri. 21,50: "Şarap, kadın, şarkı,, isimli popuri. 23, 25: Son haberler. 23,40: Dans plâkları.

BRESLAU, 316 m.

19,50: Gitara kuarteti. 20,30: Aktüalite. 21, 10 "Windsor'un neşeli kadınları,, isimli Otto Nicolai'nin opera komiki. 24: Orkestra.

Konferans

İstanbul umumî hapishanesi Baştabibi İbrahim Zati Bey Cumartesi günü saat yedi on beşte İstanbul radyosunda (Alkollü içkiler besleyici evsafı haiz midirler) mevzulu ilmî ve içtimaî bir konferans verecektir.

Tituleskonun nutku

(Başi 1 inci sahifede)

ninin son nutkunun bir istinatkâh teşkil ettiği muahedeleri yeniden tetkik propagandasına metin bir cevap telakki etmektedir.

M. Titüleskonun fikirlerine iştirakten başka bir şey yapamayız. Bizim de fikrimiz budur. M. Barthou, sulh habercisi olarak, dost Avrupa hükûmet merkezlerinde bir seyahata çıkacaktır. Fransayi küçük itilâf ve Polonyaya bağlayan bağları sıkılaştırmak isteyen M. Barthou ancak M. Titülesko nunkine benzer sulhcu bir lisan kullanabilecektir. Muahedelerin yeniden tetkikciliği yok, çünkü sulh istiyoruz.

Jurnal dö Deba ya göre M. Titülesko muahedelerin yeniden tetkiki propagandasına karşı parlak bir vaziyet almakla yalnız Romanyanın menfatına değil, fakat umumî sulh menfaatına çalışmaktadır.

M. Tituleskonun nutku ve gazeteler

BÜKREŞ, 6 .A.A. — Bütün gazeteler, M. Titüleskonun mecliste söylediği nutka sahifeler dolusu yazı tahsis etmekte ve Romanyanın haricî siyasetinin değişmez hatlarını resmî bir surette tasrih eden bu meclis müzakeresine tarihî bir ehemmiyet atfetmetkedirler.

Müstakil Üniversül gazetesi diyor ki :

M. Maniu ile Bratianu'nun beyanatları ve M. Tituleskonun cevabı Romanyanın millî mirası üzerindeki gayrî kabili inkâr haklarını teyit ve parlamentoya etnik ve dokunulmaz hudutları içine yerleşmiş Romen milleti arazisinin tamamiyetini son fedakârlıklara kadar müdafaa azmini izhar fırsatını vermiştir. Macaristana ve muahedelerin tadili siyasetini teşvik edenlere M. Titüleskonun salâhiyettar sesiile enerjik bir cevap verilmiştir. Hakkını ve vazifesini müdrik olan Romanya, erazisinden bir parmaklık yer bile terketmiyecektir.

Adeverül gazetesi, meclisin bu celsesinin Romanya parlamentosu tarihinde en güzel celseleredn biri olduğunu yazarak diyor ki :

—Transilvanya Romenlerinin selâhyettar mümessili ve birliğin mümessilerinden biri olan M. Maniu'nun beyanatı istihlâs edilen erazinin ana vatanla birleşmesinin ne kadar kat'î olduğunu teyit etmiştir. Tadil isteyenlere cevap vermek için, hiç bir kimse ondan daha ziyade selâhiyettar değildir.

M. Titüleskonun nutku Romanya devletinin prensiplerini, sulha merbutiyetini ve sulh teşekkülüne yapmağa amade olduğu hizmeti, fakat ayni zamanda daha ileri gidilmek imkânı olmıyan haddi de gösterecektir.

Dimineatza gazetesi, M. Titülesko tarafından İtalyanın tadil taraftarlığı ile Macaristanın Hodbin tadil siyaseti arasında gözetilen farka işaret ederek M. Titüleskonun küçü kitilâf misakı, Sovyet Rusya ile mütecavizin tarifi misakı ve Balkan misakı ile elde ettiği teminatın kıymetini izah etmektedir. Bu misaklar Romanya hudutlarının emniyetini temin etmek ve geniş bir teşriki mesai temellerini almaktadır.

Yarı resmî Vitorül gazetesi şunu yazmaktadır :

— M. Titülesko hiç bir meseleyi temastan çekinmemiş ve yalnız Romanyanın değil bütün Avrupa menafiinin istilzam ettiği sureti hallerin samimî, salahiyetli ve kat'î bir tahlilini yapmıştır.

M. Titulesco, nazarî tadilciliğe, hakkın kuvveti, ve milletler cemiyetinin ve muahedelerin manevî ve hukukî kuvveti ile ve mütecaviz tadilciliğe de ittifaklarımızın ve sarsılmaz müdafaa kararının kuvetile mukabele ediyor.

Mustakil Lüpta gazetesi diyor ki :

Meclisteki büyük millî müzakerat Romanya sulh siyasetinin katiliğini parlak bir surette göstermiştir.

M. Titulesconun izahati, delillerii beynelmilel siyasetin bütün kat'î âmilleri tarafından bir defa ve müebbet bir zaman için tetkik ve reddedilmiş olan Macaristanın muahedelerin tadili lehindeki mücadelesinin yanlışlığını meydana çıkarmıştır.

M. Tituleskonun siyaseti dün Romanyanın en mühim siyasî teşekküllerinin temsil ettikleri millî şuur tarafından teyit edilmiştir.

Bir profesörün mütaleası

Meamul Romanesk gazetesinde profesör Yorga şunu yazmaktadır:

— Meclis müzakeratı millî ittifakın bir tezahürü oldu. Küçük fırka kavgalarının büyük meseleler önünde ne kadar boş şeyler olduğunu bir kere daha isbat ettik.

Ayan azasından M. Greguar Filipesko, - Epoka - gazetesinde diyor ki:

En hararetli vatanperverlerde tatmin edilmiştir. Ve Romanyada fırkalar bulunduğu bir kaç saat için unutmak mümkün olmuştur.

Dreptatea gazetesi yazıyor :

M. Maniu'nun istizah takriri beynelmilel efkârı umumiye önünde hakikî bir arayi umumiye demektir. Bütün Transilvanya, birliğ işine reislik etmiş olan zatın sesile daima ana vatana bağlı kalmak kat'î azmini ifade eylemiştir.

M. Tituleskonun parlak nutkuna gelince, bu nutuk Romanya hudutlarının emniyetini temin eden hukukî, manevî ve siyasî zamanları göstermiştir.

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi : Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel. Beyoğlu : 4887. 1829

Milliyet'in edebî tefrikası: 40

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

Halim Siret, İstanbulda... Doktor, bir hastasını yoklamıya gitti. Neşide, aşağı sofada dadısile oynuyor..

Mesture, yatakta... Karyolanın yanına çektiğim koltukta oturuyorum.

Konuşmuyoruz, odanın sessizliğini, Mesture'nin hasta, kesik öksürükleri dolduruyor...

Mesture, bir ara nefes aldı, yorgun yorgun:

— Hüsrev, ben ölüyorum, dedi.

Çenem kilitlenmişti; belkemiğime ateşten iğneler saplanıyordu:

— Neler söylüyorsun, yavrum?

Hastanın kaşlarının arası buruşmuştu, yüzünde ciddî bir eda vardı:

— Beni dinle, Hüsrev... Ben öleceğim...

— Bırak bu nakaratı, Allahaşkına!

Mesture, her zamanki gibi sinirlenmedi; zayıf elile işaret etti:

— Beni dinle, diyorum, Hüsrev.. Seninle konuşacaklarım var.

Bunun, kat'î bir emir olduğunu anladım, başımı eğdim:

— Seni dinliyorum, Mesture...

Mesture, titrek bi rsesle söylüyordu:

— Ben öleceğim... Bugün, yarın, bir ay, yahut bir sene sonra... Fakat er geç bu mukadder ölümden kurtulamıyacağım...

— Herkes ölecek, Mesture!

Kesik kesik güldü:

— Benimki biraz vakitsiz olacak... Kendimi değil, geride bırakacağım kızımı, Neşide'yi düşünüyorum... Onun hali ne olacak? Halim, ona bakar mı hiç! Hem baksa da, kim bilir nasıl bakar artık!.. Belki de evlenir... Zengin bir kadın bulursa, hiç tereddüt etmiyeceğine eminim. Neşideyi, övey ana eline bırakacaktır. Bu, aklıma geldikçe, çıldıracak gibi oluyorum... Şimdi sana vasiyetlerim var. Beni, iyi dinle!

Yerimden fırlamıştım, kalbim ağrıyordu:

— Hayır, devam etme.. Seni dinliyemem. Sen, sinir buhranı geçiriyorsun!

Yalvarır gibi bağırdı:

— Beni dinle, Hüsrev... Sonra yanarsın...

Elile koltuğu gösteriyordu:

— Otur ve beni dinle...

Oturdum, fakat yüzüne, bilhassa gözlerinin içine bakamıyordum, Mesture, kırık, hasta sesile devam etti:

— Sana vasiyetlerim var. Evvelâ, komşumuz avukat Şerif Baki Beyi görecek, onunla konuşacaksın. Elde kalan malların hesabını, kitabını çıkarsın. Ona, vekâleti umumiye vereceğim. Ben öldüğüm zamanda, Neşide'nin vasisi olacak. Neşide'nin babası varken bir yabancının vasî olması, pek garip, pek aykırı görünürse vesayete yakın bir şekil bulur. Neşide'nin vekili umumisi olur. Bu suretle Neşide'yi babasının zulmünden koruyabiliriz. Bu, bir... Eğer Halim, evlenecek olursa, Neşide'yi sen yanına alcaksın... Bu, iki.. Şimdi gelelim, üçüncüsüne, en mühimmine... Neşide, büyüyünce evlenecek... Onun da, benim gibi bedbaht olmasını istemiyorum. Neşide'nin varacağı adamda bir tek vasıf arıyorum: kumarbaz olmıyacak.. Kızımın kocasının kumarbaz olmamasını istiyorum.. Bunu temin etmek senin vazifen, Hüsrev!. Bütün mevcudiyetinle buna mani olacaksın.. Bana söz ver.. yemin etme.. Ben, senin sözüne inanırım! Sadece söz ver, kâfi! Anladın değil mi? Söz veriyor musun?

Ancak işitilir bir sesle:

— Söz veriyorum, Mesture! Bana, itimat edebilirsin!

Diye bildim.

— Ben, daima sana itimat ettim.

— *Kânunusani* —

Mesture, ağırlaştı...

Ben, son dakikaya kadar dişimi sıkıp İstanbul'da duramıyacağım. Buna, tahammül edemiyeceğim...

Gözyaşlarımı nasıl tutacağım? O, gözümün önünde zerre zerre ölürken, ben, kollarımı kavuşturup hissiz hissiz, ruhsuz ruhsuz bakacak mıyım? Bu, elimden gelebilecek mi?

Anî bir cinnet buhranından korkuyorum... Kendime hükmüm geçmiyecek!..

Yabancı, lâkayt insanların sırf gösteriş teessürleri, beni çıldırtacak...

Fakat Mesture'yi son deminde yalnız bırakmak doğru mu? Mesture, gözlerile beni aramıyacak mı?. Halim Siret, hastanın başında bulunmasa muhakkak başkaları bulunacak... Soğuk teselliler; boş, klişe kelimeler; darbımeseller, iç çekmeler, göz sulanmaları, bütün bu, sinir bozan haller, beni harap edecek....

Hastayı nasıl bırakmalı? Mestureye hissettirmeden nasıl uzaklaşmalı?.. İstanbulda duramam, duramıyacağım...

İstanbulda durursam, gene cinnet nöbetleri, bana türlü manasız münasebetsizlikler yaptırabilir. Mesture'nin aziz hatırasına hürmete mecburum.Onun aziz hatırası için gurbet yollarına düşmeliyim...

Gurbet yolları... Galiba, benim hayattan nasibim, yalnız bu, bu gurbet yolculuğu olacak! Ömrüm, hep gurbet yollarında sürtmekle mi geçecek?

Gurbette, gurbet acısile yaşamak, dertlerin derdi...

Fakat benim gibi dert ortağı olmıyan dertliler, ne yapsınlar?

Bazan doktor Nüzhet Süleymana açılmak istiyorum. Acaba, nasıl karşılıyacak? Mesture'nin temiz hayali yıkılmıyacak mı?

— Mesture Hanımla siz evlenmeli imişsiniz!

Doktorun bu sözünü hatırlıyor ve duyuyorum. O gün, doktoru aldatmıştım. Nüzhet Süleyman, benim hakkımda ne kadar iyi düşünse; Mesture'ye karşı ne kadar müsait, müsamahalı davransa, gene insanî zaaflara kapılmaktan kendini alamıyacak. Aldatılmış olmanın hıncını çıkarmak istemiyecek mi?

Doktor, bu kadar düşük, küçük ruhlu insan değil; ondan bu bayağılığı ümit etmem. Fakat insanlar gözümü öyle korkuttular ki her şeyden şüphe ediyorum. Belki şüphelerimde haksızım. Kim bilir!

Doktor Nüzhet Süleyman, beni açık kalplilikle dinlese, müsamahalı ile baksa, gene tereddüt edeceğim. Çünkü derdimi paylaşmak ta bana, miskinlik gibi geliyor.. Derdim ne kadar büyük olsa, tek başıma çekmeli, yalnız kendim taşımalıyım.

Bazı ıstırapların büyüklüğü de bir teselli oluyor...

Hayır! derdimi, ıstırabımı, acılarımı, kimse ile paylaşmıyacağım. Onu kıskanç bir hürmetle kalbimde saklıyacağım...

Gurbet yollarında, gurbet ellerinde, derdim bana yoldaşlık edecek...

Kaçmalı? Buradan uzaklaşmalı? İstanbulun havası, bir göğüs

— *Bitmedi* —

MEMLEKETTE

İzmit mektupları

Havaların Yüzü ekşidi

İZMİT, (Milliyet) — Bahar kokuları etrafa yayıldı. Yaz, geldi diye sevinirken, kışın soğuk yüzü tekrar önümüzde duralayınca hayretten hayrete düştük. Başka yerleri bilmiyorum; İzmitte havalar, elimaşalı, koca karılar gibi çekilmez istenmez oldu. Bu, halleri gördükçe mevsimlerinde seyrini şaşırdığına inanacağım geliyor? Galiba, yaz, gelince kış, kış gelince yaz geldi demek, asrımızın garip cilvelerinden sayılacak. Tevekkeli, dünya dönüyor, demiyorlar.

Gene trenler hakkında

Yaza, çize, dilimizde tüy bitti? — Efendim — diye — fıraklı dert yandık. İstanbulda gitmek için, Ankara, Adanadan şehrimize gelen trenler, su almak için istasyon binasından bir hayli uzakta durüyor. Bu yüzden, halk, akla fikre gelmez sıkıntılar içinde bucalıyor. Yazdıklarımızla yine yap yalnız ve baş başa kalacağımızı bilmekle beraber bu yüzden başıma gelenleri de çiziktirmekten kendimi alamadım.

Dişim apse yapmıştı? Bir kaç gün iğneli fıçılara batıp batıp çıktıktan sonra çektiklerime bir nihayet vermek için İstanbula gitmek mecburiyeti baş göstermişti. İstasyon çok kalabalıktı. Bayramında araya karışması bu, kabalabalığı kat kat arttırmıştı. Trenin durduğu yere kadar gitmek, mahşer gibi insan seli arasından geçmek akla karayı seçmek demekti. Dar vagonlar, yollar arasından sığına sığına giderken, bilmem nasıl oldu; kelli, felli bir adamcağız olanca hızıyla üzerime abanı verdi. Telaşlı telaşlı ve kaba kaba:

— Pardoooon,... Dedi ama, bizim surat, dolayisiyle diş efendide uzun uzun acılar, içinde kıvrandı, durdu...

Dileğimizi, Cümhuriyet devrinde, Cümhuriyet memurlarına anlatmak istiyoruz...

Adapazarlılara ne oluyor?

Vakıt, vakıt, gazete sayfaları arasına sıkışan bir habercik, bu, son günlerde sık sık göze çarpmıya başladı. Güyâ, Adapazarının vilâyet merkezi olması kat'î surette kararlaştırılmış, imiş? . . .İçinde içecek suyu bulunmadığı halde, zenginiz diye kendi kendilerine gelin güvey olan dostlarımızla gönül kırmadan geçinelim, dedikçe, onlar aksini yapmakta muannidane israr ediyorlar. İşin doğrusu denildiği gibi, yapılmak istendiği gibi Adapazarının Sakarya vilâyeti adını taşıyacak olması değil, Kocaeli vilâyetinin bir kat daha yükselmesi, bir kat daha güzelleşmesi ve emellerinin birer birer tahakkukunu gördükçe bahtiyarlığını etrafa yayması olacaktır. Güler yüzlü, tatlı sözlü İzmitin günden güne artan, günden güne çoğalan verimi bunun canlı bir örneğidir.

Bayrağa saygı istiyoruz?

Akşam güneşinin son ışıkları damla damla etrafta erirken, askerî fırka önünde bayrak inme merasimi yapılıyor. Hazır bulunanlar büyük bir vecd içinde bayrağa saygı ve sevgilerini gösterirler.

Dikkat ettim; Bu, merasim yapılırken, bir takım kimseler yakışık almıyan hal ve hareketlerle şerefimize saygı yapmıyor, müstehzi müstehzi ve hattâ küstah küstah gülüşüyorlar.

Halka, çocuklara bayrak saygı ve sevgisini aşılmak her şeyden evvel bir Vatan borcudur. Halk Evimizin, muallimlerimizin bilhassa dikkatlerini çelmek isterim.

Bayrağa saygı istiyoruz...

İzmitte A. A.

Anadolu Ajansının haritasında İzmitin ismi yokmu ?

Anadolu Ajansının sanırım ki, Vilayet ve kazalarda birer muhabiri vardır. Memlekette olup, bitenleri kısa, özlü haberlerle umumî efkâra bildirirler. Bu, son günlerde bakıyorum; en ufak bucaklarımızdan bile sesler duyuluyor. Rumuz "A.A." Hayretten hayrete, meraktan meraka düşüyorum.. Acaba Kocaeli vilayetinde Ajansın muhabiri yokmudur? Varsa memleket varlığını niçin duyurmüyor? Yoksa Anadolu Ajansının haritasında İzmit denilen koca dıyarın ismi, cismi unutulmuşmudur?

Dellallar şehri

İkide bir kulağıma garip garip sesler çalınır:

— Ne var, ne oluyor? diyecek olsam. Yaranı ba sefa :

— Ne olacak, Dellal bağırıyor, diyorlar... Bu dellal efendiler neler söyliyor, anlamanın imkânı, ihtimali yok.. Bir sivri sinek gibi "ziz" lamaktan başka bir işe yaradıkları yok.. İlân için bir çok medeni vasıtalar varken, halâ dededen kalma bir görenekle dellal bağırtmak, değişen Türkiyede değişmiyen işlerden..

Bütün yenilikleri yapmakta tereddüt etmiyen İzmitin bu, kurunu vustaî usulede bir tırpan atacağını muhakkak görüyoruz..

Sırça köşkün Sultanı

İzmitte harıl harıl ev yaptırılıyor.. Güzel, şık, hatta çoğuda kübik... Şehrin evvelki kamarmış bahtı gibi kap kara tahta yapılarda birer birer ortadan kalkıyor.

Umulurki, bir kaç yıl sonra İzmit, bam başka, tanılmıyacak kadar yenileşmiş bir şehir olacaktır. Yeşil beyazlıların meşhur süflörü Sezai de bahçeli, bir köşcağız yaptırmış. Evvelki gün bu, köşkün önünde geçerken arkadaşlardan biri :

— Sırça köşk güzel oldu. Dedi. Bir başkası ilâve etti :

— Sezai gibi Sultanı varken, tabii...

Cevdet YAKUP

Bandırmada müsamereler

Zabitan mahfili binası için gençler üç güzel müsamere verdiler

Yukarıda tertip heyeti, aşağıda Türkân ve Zehra Hanımlar Zeybek oyununda

BANDIRMA, (Milliyet) — Bandırmanın en güzel bir yerinde çok mükemmel ve asrî bir şekilde inşa edilmekte olan zabitan mahfili binasının masraflarına yardım olmak üzere alay zabitanı, gençler ve ortamektep talebelerinin iştirakile birinci mektep salonunda müsamereler verilmiştir.

Hemen bütün Bandırmalıların ailelerile birlikte iştirak ettikleri bu müsamereler çok eğlenceli olmuş, halk güzel ve neşeli vakit geçirmiştir.

Müsamerenin musiki kısmına yüzbaşı Kâzım Bey keman, yüzbaşı Salih Bey piyano, Vecihi Bey viyolonsel, Sabri Bey mandolin, ve ortamektep talebelerinden Hayrünnisa, Türkân, Fitnet hanımlar ve Sabit Bey kemanlarile refakat etmişlerdir.

Müsamereye İstiklâl ve Cümhuriyet marşlarile başlanmış, askerlerimiz tarafından tertip edilen millî tablo gösterilmiştir. Ortamektep talebesinden Meliha H. Güzel sevda gecesi melodisini çok güzel teganni etmiş, şiddetle alkışlanarak şarkı tekrar ettirilmiştir. "Kurtar,, ismindeki millî ve manzum piyes muvaffakıyetle temsil edilmiş raksларda alay kumandanı Süleyman Beyin küçük kerimeleri altı yaşında Türkân Hanımla arkadaşı Zehra Hanım bilhassa Zeybek oyununda çok takdir edilmiştir. Son olarak "Softa,, ismindeki komedi de çok tabiî oynanmıştır.

Az zamanda Bandırmada büyük ve kıymetli eserler vücuda getiren ve kendisini bütün halka sevdiren alay kumandanı Süleyman Bey ile gençliğe her vesile ile yardımlarını esirgemiyen ve müsamerenin tertip ve idaresinde büyük faaliyeti görülen yüzbaşı Kâzım Bey ile Mülâzim Niyazi Bey takdir ve tebrik ederiz.

Bereketli yağmurlar

BALIKESİ, (Milliyet) — Şubat ayından beri yağmur yağmadığı için çiftçi çok endişede idi. Mahsul cılız kalmış, otlar da hayvanları doyuracak hale gelmemişti. Üç gündür hafif hafif yağan yağmurlar büyük bir tehlikenin önünü aldı.

Fakat üç gündür kapanan hava oldukça üşütücü soğuk ta yapmaya başladı. Bayramdan evvel sıkıcı bir yaz havası başlamışken şimdi bayağı kıştır. Kar yağdığı zamanları andırır bir soğuk her tarafta üşütücü tesirlerini gösterdi.

Hafikte ağaç bayramı

HAFIK, (Milliyet) — Hafik ağaç dikme bayramı 13 nisanda yapılacaktır. Şimdiden hazırlıklara başlanmış ve ayrıca bir de talimat name hazırlanmıştır.

Güründe elektrik

SIVAS, (Milliyet) — Sivasın şirin bir köşesi olan meyva bahçelerile meşhur olan Gürün de elektriğe kavuşmak için Sivasın eski aydınlık vasıtası olan motoru satın alınarak Gürün aydınlanacaktır. Gürünün yakında bulunan bir değirmen suyundan istifade edilerek bu işin yapılacağını haber aldım.. Bu suretle de elektrik kazayı aydınlatmaya kâfi gelecektir.

Hafikte et fiatları

HAFİK, (Milliyet) — Hafik belediyesi kaza dahilinde kesilen etlerin halka fazla fiatla satıldığını görerek etler hakkında bir fiat listesi yapmış ve neticede koyun etinin 22, sığır etinin 12, keçi 14, manda 8 kuruş üzerine satılmasına, ayni zamanda kesilen hayvanların hastalığından ve damgaya tâbi olmasına karar vermiştir.

Aydında Eski eserler

Bir mezar ve içinde bazı eşya bulundu

AYDIN, (Milliyet) — Aydının Kemer mahallesi mer'asında taşçı Nizam oğlu Ali Çavuş taş kazarken Bizans devrine ait olduğu zan ve tahmin edilen bir mezar bulmuştur. Mezar beş metre uzunluk, iki metre genişlik ve iki metre irtifaında kemerle örtülmüş dehliz içindedir. Mezarın yanında mahalli mahsusta koku şişeleri, toprak şamdan ve kaplar ve iki bakır para bulunmuştur.

Ali Çavuş bunu belediyeye haber vermiş, belediye reisi ve belediye fen işleri müdürü mahalline giderek tetkikat yapmışlar ve çıkan eşyayı alarak vilâyete teslim etmişlerdir. Bu mezara bitişik bir çok mezarlar daha olduğu anlaşılmıştır. Ali Çavuş bunları da meydana çıkarmak üzere müsaade istemektedir. Birkaç sene evvel bu civarda arzuhalci Eşref Efendinin bağında da buna benzer mezarlar çıkmıştı.

Hafikte kayık

HAFIK, (Milliyet) — Hafik'in iki tane gölü vardır. Bunlardan birisi kazaya üç kilometre diğeri 5 kilometre mesafede bulunan Lota gölüdür.

Lota gölünde büyük balıklara tesadüf edilmekte, hattâ buradan 80 kiloya yakın balıklar çıkmaktadır.

Kazaya üç kilometre mesafede bulunan göl için bir kayık sipariş edilmiştir.

Bununla kayık sefaları yapılacaktır. Bundan da belediyeye bir varidat temin edilmiş olacaktır.

Hafikte bir bataklık kurutuluyor

HAFIK, (Milliyet) — Hafikte Cümhuriyet ilkmektebinin karşısında bir bataklık vardı. Bu bataklık ve civarında yazın uçuşan böcekler ve oranın fena kokusunu kazaya ilk geldiği günden itibaren gören genç ve çalışkan kaymakam Celâl Bey buranın kurutulmasına karar vermiş ve belediye ile anlaşarak buranın kurutulmasına başlanmıştır.

Buraya ağaç dikilecektir.

Hafikte ilk kadın muhtar

SIVAS, (Milliyet) — Kadınların muhtar olmaları her yerde yeryer görülmeğe başladı. Hafikte de ilk kadın muhtar Celâllı nahiyesinin In köyünden Hediye Hanımdır. Hediye Hanım yaşının fazlalığına rağmen dinç cok çalışkan ve ayni zamanda çok cesur bir Türk kadınıdır.

Balıkesir silosu

BALIKESİR, (Milliyet) — Bir müddet evvel inşaatı ve makine aksamının montajı biten Silviye elektrik cereyanı müvakkat tesisatla verilecek ve bütün makineler harekete getirilerek bir kaç gün tecrübeler yapılacaktır. Siliv inşasında ihmal edilmiş bir nokta vardır, toz aksamı harive nakledecek boru bu tozları hemen daima Balıkesir istasyonuna doğru püskürecek ve bu yakınlarda oturanlar bu tozlardan daima rahatsız olacaklardır. Başka bir tertip tozu havaya neşretmiyecek tedbirler alınması mümkündür. Alâkadar makamların bu mahzuru defetmek için herhalde icap emirleri verecekleri ni zannediyoruz. Zira bu halin kirletici ve havayı bozucu olduğu tamamile meydandadır.

Bozdoğanda yeni mektep

BOZDOĞA, (Milliyet) — Bozdoğanda geçen sene yanan ilkmektep yerine umumî meclisçe yaptırılması kararlaştırılan 24000 liralık modern mektep binasının inşaatına başlanmıştır. Yapı büyük bir faaliyetle ilerlemektedir.

Küçük taşra haberleri:

* İzmirde dilsizler mektebi müdürünü ölümle tehdit eden on iki dilsizin muhakemesine başlanmıştır:

* İzmirde "Türk Kültür Cemiyeti,,nin teşebbüsü neticesi olarak mu seviler havralarında türkçe ibadete başlamışlardır.

* İzmir gazetelerinin verdiği malûmata göre, İzmirde telefon ücretleri dört kuruş indirilecektir.

Tekirdağının imarı için

Belediye varidat temin edebilmek için iskelenin kendisine verilmesini istiyor

Tekirdağının ihraç iskelelerinden biri.:

TEKIRDAG, (Mililyet) — Okturva resminin ilgasından beri belediyemizin bütçesi haylica sarsılmıştır. Bu yüzden şehrin mübrem ihtiyaçları tatmin edilememekte ise de, bu dar bütçe dahilinde gene lüzumlu olan inşaata devam edilmektedir. Şehrimizin modern bir hale gelmesi ve plân dahilinde imar ve inşaata ehemmiyet verilmesi, hiç şüphe yok, bütçenin müsaadesi nispetinde olur. Buna rağmen belediyemiz faaliyetinden geri kalmış değildir. Bozuk sokak ve cadde kaldırımları hemen kâmilen tamir ve bazıları yeniden inşa edilmiştir. Fakat şehrimiz Trakyanın bir transit merkezi halini almakta bulunduğundan belediyenin daha ziyade faaliyet ibraz etmesi icap ediyor. Marmaranın Bandırma şehri belediyenin gün geçtikçe imardaki mesaisi şükranla kaydedilirken Trakyanın biricik mahreci olan Tekirdağının da ayni hale gelmesi çok şayanı arzudur. Gerçi Bandırma belediyesi varidatile belediyemiz varidatı arasında çok fark vardır. Fakat Bandırma belediyesi varidatının yüzde doksanının iskele resminden temin etmekte bulunduğu cihetle memlekete pek hayırlı işler görmekte ve imar hususunda herhangi bir maddî sıkıntıya maruz kalmamaktadır.

İşte şehrimiz belediyesi de evvelce mülga seyrisefain idaresine devretmiş olduğu iskeleyi geri almak için uğraşıyor. Bu uğraşması ise gene memleketin imar ve inkişafını temine matuf olacaktır. Hem iskelenin beton bir şekle ifrağı ve ayni zamanda alınacak bir resimle belediyemiz varidatı tezayüt etmiş ve bu suretle şehrin baştan başa imarı imkânı hasıl olacaktır. Bu hususta belediyenin teşebbüsatı olmuştur. İktısat Vekâleti yüksek makamının bu iskeleyi şehrimiz belediyesine terkedeceğini kuvvetle tahmin ediyoruz. İstikbalin en parlak bir beldesi ve iktısat merkezi olacak Tekirdağ için iskelenin esirgememesini büyüklerimizden dilerken ihyası çarelerini aramak ta Trakyalıların mukaddes bir vazifesi olacaktır.

Hafik'te nüfus

HAFIK, (Milliyet) — Af kanununundan sonra nüfusa kaydedilenlerin adedi hayli miktarda artmıştır. Eskiden 32 bini bulan nüfusun 40 bini geçeceği kuvvetle muhtemeldir.

Hafik'te pazar

HAFIK, (Milliyet) — Her kazanın ve bazı vilâyetlerin de haftanın muayyen bir gününde bir meydanlıkta pazar kurdukları ve burada alışverişin daha ehemmiyetli bir surette ilerlediği malûmdur. Köylü her zaman yumurtasını, yağını peynirini, getirmek için tarlasından ayrılamıyor..Ve yahut ta getirdiği zaman işinden oluyor. Bunun için de haftanın bir günü ayrılması köylü için daha elverişli olacağından Hafik Belediyesi Cümhuriyet meydanında her pazartesi günü bir pazar açılmasına karar vermiştir. Karar köylü ve halk tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Aydının bütçesi

AYDIN, (Mililyet) — Aydın şehir meclisi nisan devresi toplantılarına başlamıştır. Belediye encümeni meclise 100,400 küsur liralık bütçe vermiştir. Geçen sene bütçesi 94024 lira idi. Belediye şubat sonuna kadar 54274 lira tahsilât yapmıştır. Malî sene sonuna kadar muhammen bütçenin tamamen tahakkuk ve yüzde 80 - 85 nispetinde tahsilât yapılacağı muhakkak görülmektedir.

Bozdoğan kredi kooperatifi

BOZDOĞAN, (Milliyet)— Bozdoğan ziraî kredi kooperatifi umumî heyeti, 187 azadan 178 azanın iştirâkile dün senelik kongresini yapmıştır. Umumî heyet sermayenin yüzde 20 sile satış kooperatiflerinden birisine iştirâki kararlaştırdı. Yeni idare heyetine: Hakkı, Rüştü, Hafız Süleyman, ve Şem'i beyler seçildiler.

Uzunköprüde tayyareye teberrüler

UZUNKÖPRÜ, (Milliyet) — Güzel yurdumzun en yakın bir sınır halkı olan Uzunköprülülerin bu seneki kurban bayramında Tayyare Cemiyetine gösterdikleri alâka ve yaptıkları yardım çok şayanı şükrandır. Düşman istilâlarının en acı kahırlarını görmüş, vatan ve hakimiyet sevgisinin ne demek olduğunu anlamış bulunan Uzunköprülülerin bu seneki kurban bayramında, güzel vatanımızın müdafaa vasıtaları için çalışan Tayyare Cemiyetine olan yardımlarının bilânçosu 436 canlı kurban, 600 lirayı geçen nakit ve 700 küsur deridir.

M. Mussoliniye cevap

"İyi geçinmek isteriz, fakat korkumuz da yoktur„

İtalya Başvekilinin nutku hakkında takrir veren Mahmut Esat Beyin Mecliste söyledikleri

Meclisin evvelki günkü içtimamda İzmir Mebusu Mahmut Esat Beyin verdiği takrir üzerine, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey İtalya Başvekilin'n son nutku ve verdiği teminat hakkında izahatta bulunmuş ve bu izahatı dünkü nüshamızda neşretmiştik. Hariciye Vekilinin izahatından sonra Mahmut Esat Bey kürsüye gelmiş ve ezcümle demiştir ki:

Muhterem Beyefendiler, bu kendi namı hesabıma Hariciye Vekilimizi ve Cümhuriyet hükûmetimizi yaptığı vakurane teşebbüslerden ve aldığı izahı kabil neticelerden dolayı tebrik ederim. (Iştirak ederiz sesleri) Temenni ederim ki, bundan sonra dahi her hangi bir haricî meseleden hükûmet böyle milletin, Türk milletinin vekariyle mütenasip bir tarzda hareket etsin. O böyle hareket ettikçe Millet vekillerinin ve büyük Türk milletinin her vakit ve daima itimadını haiz olacağında şüphe etmemelidir. Hariç bilmelidir ki, Türk milleti haricî ve dahili meselelerde hükûmetin yani başındadır. Ve onunla beraberdir.

Muhterem Beyefendiler, itiraf etmeliyim ki, Hariciye vekâleti ve Cümhuriyet hükûmetini, Türk milletini vakar ve şerefinin ve menfaatlerinin yüksek derecede mahfuz tutulmuş olması için Türk devletinin ve Türk Cümhuriyetini Büyük şefinin iltizam ettiği tarzda hareket etmiş olmasını büyük memnuniyetle karşılarım. Fakat neye saklayayım: Hariciye Vekilimizin izahatını dinlemeden önce, hükûmetimizin hattı hareketini anlamadan evvel muztarip idim. Münfeil ve nahoşnut idim.

Muhterem Beyefendiler, müsaade buyurursanız, fikirlerimi esaslı bir iki nokta üstünde bir Türk milliyetçisi, Türk mebusu sıfatiyle anlatayım ve bunları açıkça söyliyeyim. Bir defa siyasî nutuklarda bazı bazı gördüğüm tarihî haklardan ve vazifelerden bahsedilmesine temas edeceğim. Tarih noktai nazarından Türk milleti bütün milletin çocukları bilmelidirliler ki, bilmektedirler ki, başka tarihlerle ölçülemiyecek yüksek bir tarih varlığına kendileri sahiptirler. "Şiddetli ve sürekli alkışlar."

Eğer tarih menkibeleri bir millet için hak bahşediyorsa Türk gençliği çok iyi biliyor ki, bu davada en haklı kendisi çıkar (Bravo sesleri alkışlar). Hatırası bir çok ümitlere mesnet teşkil ettirilmek istenilen Roma imparatorlukları, gerek şarki, ve gerek garbisi, Türk tarihinin tanımadığı yerler Türk gençliğine manası meçhul yerler değildir. (Bravo sesleri).

Demek istiyorum ki, tarih delilleri Türk milleti aleyhine kullanılacak hiç bir kuvvete haiz olamazlar. Yakın bir tarih olarak şunu söyliyeyim ki, Türk inkılâbı en müşkül anlarında, en namüsait şartlar altında dünyanın büyük devletlerile boy ölçülerek yeni Türkiyeyi kurmak kabiliyetini göstermiş bir inkılâptır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Türk milleti bu iktidarı elbette on sene evvelkinden daha katî ve daha seri bir şekilde göstermeğe hazırdır. Bunda kimsenin şüphesi olmamalıdır. (Alkışlar).

İkinci mülâhazam Türk inkılâbının Türk milletine verdiği hedeflerdir. Müsaadenizle bunları kısaca tekrar etmeliyim.. Bunlar benim öz bir Türk olarak anladığıma göre :

1 — Türk gençliği sana ve senden sonra bütün Türk nesillerine nasihatımız ve ülkü vediamız şudur: Millî hudutların dahilinde maddî ve manevî mütemadiyen kuvvetlenmek ve mütemadiyen yükselmektir.

2 — Millî hudutlar dahilindeki Türk toprakları mukaddestir. Millî hudutlar dahilindeki Türk toprakları çok mukaddestir. Bu topraklara ayak basmak cüretinde bulunacakların mutlaka belini kıracaksın (Çok güzel sesleri).

Üçüncü mülâhazam gene benim anladığıma göre beynelmilel siyasetin temeli olarak ifade etmekten kendimi alamıyacağım cihet şudur: Dostane münasebette bulunduğumuz şartlar içinde bile kendi maddî hüviyetimizi ve millî birliğimizi her ihtimale karşı mütemadiyen takviye etmek lüzumudur. Beynelmilel hayatta pek az olmakla beraber devletlerin hatta müttefiklerine karşı tam zamanında hücum etmiş oldukları maalesef görülmüş şeylerdir. Hatta müttefiklerine karşı. (Doğrudur sesleri).

Biz tarihimiz ve millî seciyemiz itibariyle dostluk sözü verdiğimiz zaman canımızı vermek için ciddî olarak taahhüt alıyoruz. Böyle bir tabiatın nihayet muzaffer olacağında ve her oynaklığa galebe edeceğinde şüphem yoktur. (Alkışlar, bravo bizim de yoktur). Fakat bunun için muhtemel vefasızlıklara karşı son derece müvesvis ve müteyekkiz olmak vazifemiz bir kat daha ehemmiyet kesbeder. Bu şartlar içinde meşru yaşamanın çaresi maddî ve manevî kuvvet mefhumuna ehemmiyet vermektir. Hariciye vekilinin sözleri beynelmilel şartların benim bu endişeme bugün her zamandan fazla hak verdiğini göstermektedir. Vefa vadeden dostluklara kıymet vermek samimî ve sağlam sulh içinde memleketin ve milletin inkişafına çalışmak fakat daima silâhlı ve daima silâhlı ve hazır bulunmak bugün emniyet telkin edebilecek şartların en başında gelir.

Muhterem beyefendiler, bu mülâhazalarımı içinde bulunduğumuz umumî vaziyeti hakikî bir surette mütalea etmek için duyduğum gibi, samimî olarak naklediyorum. Hariciye Vekilimizin tahsisen bugün iştigal ettiğimiz mevzu üzerinde komşularımıza karşılıklı iyi geçinme arzusunu ve imkânını bildiren beyanatının kıymetini pek âlâ anlarım, İyi geçinmek imkânı elbette kolaylaştırılacak ve teşvik edilecek bir şeydir. Herkesle hoş geçinmeyi severiz, isteriz ve istiyoruz. Bu, bizim için samimî bir ideal prensipidir .Ancak böyle bir arzumuzda korkunun yeri olmadığına kimsenin şüphesi olmasın.. (Alkışlar).

Bizim, Türk milletinin dünyada kimseden, ama, hiç kimseden korkusu yoktur... (Alkışlar...)

Şefler sağ... Türk milleti ayaktadır.. Dost ta, düşman da böyle bilmelidir. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar).

Bereketli yağmurlar

AMASYA, 6. A.A. — Dün gece sabaha kadar devamlı bir surette yağmur yağmıştır. Köylüler ve bilhassa pancar ekenler tam zamanında yağan bu yağmurdan çok memnundurlar.

* * *

RİZE, 6. A.A. — İki gündenberi yağan yağmurlar kuralıktan bulunan köylüleri biraz sevindirmişse de tatmin etmemiştir. Geçen sene mahsulün iyi olmaması yüzünden bazı köylerde yiyecek ve ekecek ihtiyacı fazladır.

Bu ihtiyaç Artvin Şavşet havalisinde daha ziyade kendisini hissettirmektedir. Hilâliahmer ve ziraat bankası tarafından bu mıntaka halkına yardımda bulunması için teşebbüsatta bulunulmuştur.

MÜTEFERRIK HABERLER

Dün Darüşşafaka mezunları İstanbul Halkevinde toplanarak kendilerini alâkadar eden meseleler etrafında görüşmüşlerdir. Yukarıki resim Darüşşafaka mezunlarının dünkü içtimaları esnasında alınmıştır.

Semplon ekspres kaldırılmayacak

Şark demiryolları işletici kumpanyası bir müddet evvel şirketin ve hattın umumî vaziyetinden bahsederek Semplon ekspresinin kaldırılmasına müsaade edilmesini Nafia vekâletinden istemişti.

Nafia vekâleti şark demiryollarına bu talebin is'afına imkân olmadığını bildirmiştir.

Irmak - Filyos hattı

ANKARA, 6. A.A. — Aldığımız malûmata göre, Irmak - Filyos hattı üzerindeki 43 kilometrelik onuncu kısım 700 küsür bin liraya ihale edilmiştir.

1935 senesinde ikmal edilecek olan bu kısım ile Irmak - Filyos hattı bağlanmış olacaktır.

Deniz yolları müdürü İskenderiyeden geldi

Deniz Yolları idaresinin İskenderiye acentesini teftiş için İskenderiyeye gitmiş olan Denizyolları müdürü Sadettin Bey dün İzmir vapuriyle şehrimize gelmiştir.

Kapalı çarşı

Kapalı çarşının tamiri için yakında tetkikata başlanacaktır. Ancak çarşının vaziyeti şehrin müstakbel plânı ile de alâkadar görülmektedir.

Bu noktadan çarşının olduğu gibi muhafaza edilip edilmiyeceği katiyen anlaşılmadan esaslı surette tamirine başlanması doğru görülmemektedir.

Amerikalı banker

(Başı 1 inci sahifede)

Avukatlarının tahliyesi, Atinada ve Londrada bulunan dostlarının kendisi hakkında vaki olan teşebbüslerinin neticesini beklemektedir. İnsull Amerikaya iadesi hakkındaki kararın, henüz emri vaki haline geldiğine itimat etmiyerek, vaziyetin lehine bir inkişaf göstereceğini ümit etmektedir.

Bankerin en büyük ümidi İngiliz tabiiyetinde bulunduğu hakkında ileriye sürdüğü iddiadır. Filhakika İnsull İngilterede doğmuştur, İngiltere kanunu mucibince İngilterede doğan bir kimse İngiliz tabiiyetinde addedilir. Halbuki Amerika hükûmeti, İnsull senelerdenberi Amerikada yerleşmiş olduğu için, Amerika tabiiyetini iktisap etmiş olduğunu iddia etmektedir.

Bu nokta, iki hükûmet arasında halledilecek, bir mesele ise de İnsull İngiliz tabiiyetini iddia etmek suretile Amerika adliyesinin pençesinden kurtulacağını ümit etmektedir.

İngiltere hükûmetinin İnsullün İngiliz tabiiyetinde bulunduğu için Amerikaya iade edilemiyeceği yolunda hükûmetimiz nezdinde bir teşebbüste bulunduğu beyan edilmiş ise de bu haber teeyyüt etmemiştir.

İngiliz tabiiyetinde olduğunu iddia eden İnsull

Bununla beraber, İnsull Amerika ve İngiliz tabiiyetinde olsun veya olmasın, mücrim olduğu ihbar edilince kara sularımızda, tabiiyetinde bulunmadığı bir ecnebi devletin bayrağını hamil bir vapurdan alınıp, iadesini talep eden hükûmete teslim etmeğe, hükûmetimizin hakkı ve salâhiyeti vardır.

Bahusus İnsull'e atfedilen cürüm de Amerikada irtikâp edilmiş olduğundan, meselede Türkiyenin hattı hareketini değiştirecek bir nokta yoktur.

Banker dün de tevkifhanedeki odasında tercümanı Mösyö Tarangana ile görüşmüştür. Bir aralık Maiotis vapurunun acentesi M. Çelebidis ve avukatı M. Mango kendisini ziyaret ederek bir ihtiyacı olup olmadığını sormuştur.

Düne kadar kız kulesi açığında bulunmakta olan Maiotis vapuru Salıpazarı açıklarına alınmıştır. Vapur acentesi, vapurun transit müddeti olan 24 saat zarfında pratika almadığından dolayı, usulen vermesi lâzım gelen yüz lira para cezasını tesviye etmiştir.

ÇOCUK

Bizde matbaacılık

Matbaacılık bizde 1740 tarihinde başlar. Halbuki, Jean Gutenberg matbaacılığı 1430 senesinde kurmuş, bazı arkadaşlarile müteharrik hurufat bile kullanmıştı. Bizde bu kadar geç başlayışı o zamanki Osmanlı devletinin Avrupa ile gayet dar münasebette bulunmasından ileri geliyordu. Bizde matbaacılık ihtiramdan kaç asır sonra, üçüncü Ahmet devri saltanatında 1740 ta memleketimize girmiştir. İlk matbaayı açan Basmacı İbrahimdir. İbrahim, "Van kolu" isminde bir bugat ile Numan ve Raşit tarihlerini, Kâtip Çelebi, Nazmi zade, Seh'l gibi o zamanın yazı yazanlarının eserlerini neşretmişti. İbrahim öldükten sonra halefi Küçük İbrahim "Van Kolu" nu ikinci defa olarak bastı, fazla bir iş beceremedi. Çok kimseler gene yazma kitaplar aramağa başlamışlardı.

Daha sonraları 1784 e doğru matbaacılık tekrar canlanmıştır. Kâğıda gelince, 650 tarihlerine doğru Semerkand ve Buharada ipekten kâğıt yapılırdı. 706 da Amru isminde bir Arap Mekkede ipek yerine pamuk kullandı. Pamuk veya Şam kâğıdı denilen bu kâğıt Avrupada hemen duyuldu. Yunanlılar pamuk kâğıt imalini cenubî İtalyada yaptılar. Napolide ki Norman kralları bu kâğıdı diplomalarda istimal ederdi. Araplar da ayni kâğıdı İspanyaya ithal etmişlerse de, İspanyada keten ve genevir fazla yetiştiği için bez kâğıt tercih edilmiş, bu çeşit kâğıtlar İspanyadan Avrupanın her tarafına yayılmıştır. Hattâ parşemen denilen tirşe kâğıt sağlamlığından dolayı uzun zaman mevkiini muhafaza etmiş, hattâ mühim vesikalarda bu kâğıdın istimali kanunlarla emredilmiştir.

On birinci asır sonlarında matbaacılık epeyce ilerleyince, ucuz kâğıt tedarikine ihtiyaç hâsıl olmuş ve bu ihtiyaç karşısındadır ki, ucuz kâğıt yapmak miyesser olmuştur.

Bugün büyük edip ve muharrirlerimiz en güzel yazılarını bir iki kuruşla tedarik edilecek kâğıtlara yazıyorlar.

En çok okuyan memleket

Almanya olduğunu söylerler. Almanyada 160 kütüphane ve bu kütüphanelerde 30 milyon kitap vardır. Ondan sonra Fransa gelir. 110 kütüphane ve 20 milyon kitap.. İngiltere yüz kadar kütüphane ve 17 milyon cildi ile üçüncü geliyor.

Bulgaristan sulh ve Müsalmet için Ne istiyor?

Balkan misakı, Bulgarlar ümit ve imanını sarsan bir akit mi?

SOFYA, 6 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Mustakil (Mir) gazetesi, Bulgar tadil siyasetinden bahsederek Nöyyi muahedesinin zalim hükümleri malûm olur olmaz, Bulgar milletinin bu muahedenin haksızlıklarının düzeltileceği ümidini izhar etmiş olduğunu hatırlatıyor ve diyor ki:

"O zamandanberi Bulgarlar hunda hakkın nihayet muzaffer olacağı ümidiyle bir tadil hissi şekkül etmiştir".

Bu his, bütün ecnebi tesirlerden âri idi. Müteakiben Nöyyi ahedesinin şiddetli hükümlerini diğer bir unsur inzimam etti:

Bu muahedenin bilhassa Adalardenizinde bulunan mahrec Bulgar ekalliyetlerinin himayesi hükümlerinin galipler tarafından tetbik edilmemesi.

Bulgar hükûmetleri, muahede hükümlerini yorulmaz bir surette tatbik ederek galipler tarafında kendilerine ait olan taahhütlerin infazını istediler. Bulgar milleti her şeye rağmen müsalemet fikrinden hiç bir suretle ayrılmadı, bir takım heveslere kapıldı. İşte Bulgar tadil siyaseti bu şartlar çinde doğdu.

Müsalemet hissimiz, diğerlerden bizzat kendi taahhütlerini yapmalarını istemek için muahedenin hükümlerini elimizden geldiği kadar tatbik için olan katî kanaatimiz içinde, Bulgar tadilcilerinin adaletin nihaî zaferine sarsılmaz bir inan mahiyeti kesbetmektedir. Diğer taraftan bir gün, mi[illegible] kının 19 uncu maddesine istinaderek Bulgaristana karşı irtikâb edilen bir çok haksızlıkları düzeltmek cesaret ve imkânını bulabilecek olan milletler cemiyetine Bulgar milletinin beslediği iman tamamen kabili izahtır. Bu tadil siyaseti Bulgar milletine daha iyi bir istikbal ümidi içinde yaşamak, komşularile müsalemetperver bir teşriki mesai içinde çalışma imkânını vermektedir. Balkan misakı, bu ümidi öldürmek ve bu imanı sarsmayı istihdaf eylemektedir.

Bulgar - Yunan hudutlarında bir hadise

SOFYA, 6 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Evvelki gece geç vakit Dari[illegible] yakininde Bulgar - Yunan hudutlarını gizlice geçmek teşebbüsünde bulunan meçhul kimselerden mürekkep bir grup Bulgar hududu hafızları tarafından görülmüş, durmaları için yapılan ihtarlara teşle cevap vermişlerdir.

Bunun üezine Bulgar muhafızları mukabele ederek kaçanlardan bir kaçını öldürmüşlerdir. Yapılan tahkikat neticesinde bunların propaganda tesiriyle Bulgaristana gizlice terketmek istiyen Pomak olduğu anlaşılmıştır.

Tarihî roman: 105

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDIN

Eyyyyyyy.. Koca arslan! Atının dizginlerini çek ve canına susamamışsan, derhal geri dön!

Bora atını durdurdu.

Akıncılardan biri yere atladı.. Kadını kolundan çekerek ayağa kaldırdı.

Reis sordu:

— Ileride ne var? Sen kimsin?

Köylü kıyafetli kadın cevap verdi:

— Hibar yolunda Türklere tuzak kurdular. Köye girecek yolların hepsi tehlikelidir.

Güneş'in oğlu atından atlamıştı.

Köylü kadın zeki bakışlarile reisin etrafında toplanan akıncıları birer birer gözden geçirdikten sonra:

— Boğanın sırtını yere getiremiyen yeğit nerede? Diye sordu.

Bora Suriye kadınları arasında ilk defa olarak bu kadar güzel ve sevimli bir kadın görüyordu.. Yanına sokuldu.. Elile çenesini kaldırarak gözlerinin içine baktı:

— Sen nerelisin?

— Hibar'lıyım...

— Burada ne işin var?

— Bir iş için Hamat'a inmiştim. Geciktim.. Döndüğüm zaman köyün yollarını kapanmış gördüm.

— Şimdi ne yapacaksın?

— Tekrar Hamat'a dönüyordum.. Size rastladım. Dündenberi açım...

— Şehirde kimsen var mı?

— Hayır...

— Bizimle beraber gelir misin?

— Türkler çok temiz yürekli insanlar.. Boğa döğüşünden sonra, sizlere boyun eğmemek mümkün mü? Gittikleri yere elbette gelirim.. Fakat, beni çabuk doyuracaksınız, değil mi?

Köylü kadın masumane bir tavırla reisin sözlerine cevap verirken, akıncılar, bu sevimli mahlûka çok acımışlardı.

Bora, muhafızlarından birini Hibar civarını tarassut etmeğe göndermiş.

— Yollarda göreceğin tuzaklara işaret koy.. Yakayı ele vermeden ve kimseye sezdirmeden şehre dön!

Türk binicisi atını sürerek uzaklaştı.. Güneş'in oğlu da köylü kadını muhafızlardan birinin atına alarak şehre döndü.

* * *

Köylü kadın dev masalı anlatırken

Bora (Esrarlı belde)yi zaptettikten sonra, Hibar köyü etrafında söylenen hikâyelere kulak vermiyordu. Hamat şehrini zapt ve işgal eden kuvvetlerin ufacık bir köyü çabuk istillâ edecekleri şüphesizdi. Fakat, Bora, Oşaser'in üzerine düşmüş görünmemek için, Hibar köyü hakkında köylü kadından biraz fazla malûmat almak istemişti.

Güneş'in oğlu, Kral Oşaser'in Hibar köyünde saklandığını biliyordu.

Genç kadını yanına çağırdı:

Ey, anlat bakalım, dedi, Oşaser'i nasıl ve nereye sakladınız?

Köylü kadın ezildi, büzüldü.. Önüne bakarak:

— Ben Oşaser'in yüzünü bile görmedim - diye cevap verdi - O, köyün arkasındaki dağlarda yaşayan (yedi başlı devler) in mağarasında oturuyormuş.

Bora gülerek başını salladı:

— Bu yedi başlı devler de kralın cin ordusuna benziyor galiba..!

Kadın sözüne devam etti:

— Biz, köyümüzde akşam olunca dışarıya çıakmayız.. Gece devlerin dağdan köye indikleri zaman herkes yatağına girmiş bulunur. (Yedi başlı devler) gece sokakta gördükleri insanı yutarlar.. Fakat, gündüz kimseye sataşmazlar.

— Bu devler kralı neden yutmamışlar?!

— Yedi başlı devlerin oğlunu kral bir gün bir canavarın ağzından kurtarmıştı. Devler o günden beri Oşaser'i severler ve her isteğini yaparlar.

— Demek ki şimdi kralı dağda onlar himaye ediyorlar, öyle mi?

— Evet.. Onların mağarasında oturuyor.

— Zavallı kral! Ordularından, memleketinden, sarayından ayrıldıktan sonra, ömrünü dağda devler arasında mı geçiriyor..?!

— Siz devlerden korkmaz mısınız?

— Bizim ordumuz içinde o kadar çok dev var ki...

Reis kahkaha ile güldü:

— Fakat, bizim devlerimiz birer başlıdır. Sen yedi başlı devleri gördün mü?

— Görmez olur muyum? Onlar bizim köyümüzün bekçileri ve muhafızlarıdır...

Güneş'in oğlu, köylü kadınla konuşmaktan hoşlanıyordu.

— Sizin köyün kadınları hep senin gibi güzel midir? Diye sordu.

Köylü kadın gözlerini süzdü.. Başını yerden kaldırdı:

— Ben en çirkinlerinden biriyim. Bizim köyün yaşlı kadınları bile güzeldir.

— O halde erkekleriniz de güzel olacak.?

— Bilâkis.. Erkeklerimiz çok çirkin..

— Kral nerelidir.?

— Bizim köyden..

— O da çirkin mi?

— O kadar çirkin ki.. Yüzüne bakanın kırk yıllık ömrü gider.

— Karısı çok güzelmiş, öyle mi?

— Hem güzel.. Hem de cesur bir kadın.

— Çok âlâ. Hükûmdar zevceleri cesur olmalı.

— Siz cesur kadınları sever misiniz?

— Bayılırım.. Benim yanımda da cesur bir kız var...

Köylü kadın, reisin sözünü kesti:

— Benim kadar cesur değidir sanırım..

— Kim bilir?! Senin cesaretini denemedim.

— O bahsettiğin kadın hançer kullanmasını bilir mi?

— Çok iyi binicidir.. ok atar.. şar.. Dağlarda yalnız gezer.. Sarp kayalıklara tırmanır.. Erkeklerle dövüşür.. Ve belinde daima hançer taşır.

— Belde hançer taşımaktan çıkar....?! On adım ileride duran bir adamı hançerle kalbinden vurabilir mi?

— Denemedim dedim ya... Sen vurabilir misin?

— Kalbinden vurulacak bir adam bulsam, daha uzaktan bile şan alırdım...

— Hançerin var mı?

Köylü kadın koynundan bir hançer çıkardı.

— Bazan taşırım.. Köyden şehre inerken yanıma almıştım.

Bu sırada odanın içinde birbire garip bir boğuşma başlamıştı.

Köylü kadın, elindeki hançeri kaldırdı.. ve Bora'nın göğsüne şan alarak atacağı sırada, kadın eline, pencerenin arkasından [illegible] hûl bir el uzanmıştı. Bu el de hançeri kaptı ve pencereden [illegible]

— *Bitmedi*

Fenere gün doğdu

Dünkü sokak koşusundan bir intiba

(Başı 1 inci sahifede)

de Galatasaray Fenerbahçe lehine kişer puvan kaybettiler. Demek ki, şampiyona yolunda Fenerbahçelilere tam manasile gün doğdu.

Taksim Stadında:

Beşiktaş ile Vefa - Kumkapı birinci takımlarının maçı epi bir kalabalık önünde ve Suphi Beyin hakemliği altında saat 16 yı 10 geçe başladı.

Vefa: Halûk — Halil, Saim — Cevdi, Lûtfi, Süleyman — Yahya, Muhteşem, Gazi, Enver, Mustafa.

Beşiktaş: Mehmet Ali — Hüsnü, Adnan — Kadri, Nuri, Feyzi — Hayati, Hakkı, Faruk, Eşref, Şeref.

Beşiktaşlılar iş başında:

İlk hücumu Beşiktaş yaptı. Kale önüne indikleri zaman soldan sağiçe gelen topu, Vefa kalecisi Halûk mükemmel bir blonjonla kurtararak muhakkak bir sayıya mani oldu. Bunu, gene neticesiz kalan ikinci bir hücum takip etti. Bu tazyik karşısında oyunu açmağa uğraşan Vefalılar ancak münferit ve mevziî akınlar yapabiliyorlardı. Maamafih bu arada, Beşiktaş için tehlikeli olabilecek güzel bir akın yaptılar. Ancak Gazinin biraz müteredditt davranması bu hücumu da boşa çıkardı.

Beşiktaşın yegâne sayısı:

Vefanın bu hücumunu [illegible] Beşiktaşın sağdan bir hücumu takip etti. Beşiktaş sağiçi Hakkının yerinde bir kafa vuruşu Vefa kalecisinin müdahalesine meydan bırakmadan yedinci dakikada Beşiktaşa bir sayı kazandırdı.

Bu gol Beşiktaşın oyununu düzeltmesine rağmen Vefalılar tehlikeli bir hücum daha yaptılar. Fakat Cevdi topu tam kalecinin eline attı.

Biribirini takip eden Vefanın bir kaç akınından ve Muhteşemin avuta giden iki güzel şütundan sonra Beşiktaşlıların bir akınında Vefa müdafileri bir penaltıya sebep oldular.

Halûkun soğukkanlılığı:

Bu penaltı Beşiktaşın galibiyetini tahkim edebilirdi fakat dün iyi bir oyun gösteren Vefa kalecisi Halûk, büyük bir soğuk kanlılıkla gole mani oldu. Daha sonra da Hakkının ayağına atılarak muhakkak bir gol kurtardı.

Vefanın iki golü:

Vefaya bir korneri Beşiktaşa bir frikik takip etti. Muhteşemin çok güzel bir şütunu Beşiktaş kalecisi iyi tuttu.

Bundan sonra Vefalılar beş dakika sıkı akınlar yaptılar. Bu arada Beşiktaş aleyhine de bir penaltı oldu. Lûtfi sıkı bir şütle Vefanın ilk golünü yaptı. Hemen akabinde de güzel bir ortalamadan istifade eden Enver ikinci sayıyı da temine muvaffak oldu.

Ikinci devre:

İkinci devreye daha ümitli b[illegible]layan Vefalılar, dün cidde[illegible] mevsimin en güzel oyunlarınarile hâkimiyeti ele aldılar. [illegible]kimiyet, kısa bir zaman [illegible]sıra bozulmakla berabe[illegible] sonuna kadar devam etti.

Fakat ilk devrenin [illegible] mağlişmeden oyun Be[illegible]lûbiyetile bitti.

Iyi oyniyanlar:

Vefa takımı[illegible] Halûk, Saeşem ve Enim, Lûtfi, Gazi[illegible]ok iyi oynadı. [illegible]ver olmak [illegible] dünkü yazımız- Beşiktaşa [illegible] gibi, mevsim da ihsas e[illegible]rından birini gösbaşındak[illegible] teremed[illegible]

Stadında:

Fe[illegible]de, Taksimdekinden çok daha az bir seyirci kütlesi önünde ve Sait Salâhattin Beyin hakemliği altında Galatasaray - Beykoz takımları şu şekillerile karşılaştılar:

Beykoz: Kandilli — Sedat, Nebi — Behçet, Mehmet, Turgut — Bahadir, Rıdvan, Halil, Mustafa, Şihap.

Galatasaray: Rasim — Bürhan, Faruk — Süavi, Fahir, Muzaffer — Müslih, Salâhattin, Rasih, Doğan, Danyal.

Dünkü maçta Beykoz çok enerjik ve çok gayretli oynadı. Bu enerji ve gayret hem müdafaasında, hem hücumlarında mütevazin bir şekilde idi. Bu suretle her iki devrenin başlangıçları istisna edilmek şartile Beykozlular umumiyetle hâkim oynadılar. Eğer dün Beykozun iki açığı mutat oyunlarını oynayabilselerdi, Galatasaray daha kuvvetli bir mağlûbiyet tehlikesine düşebilirdi.

Beykozlular iyi yer ve oyuncu tutarak, Galatasaray takımının kendileri için tehlike olmasına fırsat vermediler. Galatasaraylılar da kendilerini rakiplerinin havadan oyun tarzına kaptırmağa mecbur kaldılar.

Beykozun iki golü:

Galatasarayın ilk on beş dakikadaki hücumları Beykoz müdafaasının müdafaalarile akim kaldıktan sonra hâkimiyeti ele alan Beykozlular, dün çok fena oynayan Galatasaray müdafaasını taz[illegible]tıdan, diğeri bir karışıklıktan istifade edilerek iki gol yaptılar.

Galatasarayın yegâne golü:

Galatasaray, Rasihin ayağile ve ancak ikinci devrenin ortalarında bir gol yapabildi. Muhacimlerinin aralarında alaşamaması yüzünden de beraberliği dahi temine muvaffak olamadılar.

Iyi oyniyanlar:

Beykozlular başta yan muavinler olmak üzere iyi ve gayretli oynadılar. Galatasaray müdafaası, yan hafları fena oynadı. Muhacimler uyuşamadılar, daha doğrusu Beykoz müdafaası buna meydan vermedi.

Akşam koşusu

Akşam refikimizin sene[illegible] sokak ve bayrak koşusu d[illegible]abah saat on birde Taksimde[illegible]eş - Güneş klübile İstanbul t[illegible]nda Akşam matbaası, aras[illegible]ı yapıldı.

Evvelce ilân [illegible]liği gibi sabah, dokuzdan [illegible]en müttefik İstanbul atletlerve gayri mütte[illegible]klübünün geniş[illegible]ri Ateş - Güneş[illegible]lanmış bulunyor[illegible]salonlarınd[illegible]lardı. [illegible]neşte toplanan tek nu[illegible]

Ateş[illegible]lerin yoklaması yapılmaralı[illegible]ra saat on biri çeyrek dıktan[illegible]tizm antrenörü Her Prak geçe[illegible]an hareket işareti verildi. [illegible]tarletin arkadaşı çift numaralı [illegible]Her de Akşam matbaasının ka[illegible]nda bekliyorlardı.

Ilk gelenler:

Akşam matbaasına ilk gelen ve arkadaşlarına bayrağı veren beş koşucu şunlardır:

1 — Garbis: Beşiktaş..
2 — Kantopolos: Kurtuluş..
3 — Riza Maksut: Beyoğluspor
4 — Panakis: Galatasaray..
5 — Ali: Beşiktaş..

Ateş - Güneşe gelenler:

Ateş - Güneş klübüne ilk gelen beş koşucu da şunlardır:

1 — Mehmet: Beşiktaş..
2 — Teoharidi: Beyoğluspor..
3 — Remzi: Beşiktaş..
4 — Kutumanis: Kurtuluş..
5 — Niyazi: Fenerbahçe..

Kupa ve madalyeler:

Bu koşuda Akşam kupasını Beşiktaş takımı, Madalyeleri de yukardaki on koşucu kazandı.

Kupayı Ateş - Güneş reisi Cevat Abbas Bey, madalyeleri antrenör Abraham galiplere verdiler. Cevat Abbas Bey kısa bir hitabede bulundu. Galip Beşiktaş takımı bulunarak sporcuları himayesinden dolayı Cevat Abbas Beye, Ateş - Güneş klübüne teşekkür etti.

S. GALIP

Dünyada Neler Oluyor

Kamelyalı kadın

Her sene şubatta, Pariste, Mont Martre mezarlığında bir kabir ziyaret edilir ve üzeri ne yığın yığın çiçekler bırakılır. Burası Alxandre Dumas Fils'in yazdığı bir romanla ebedileştirdiği "Ladam O Kamelya,, nın kabridir.

Harp sonrasının zihinlerimizde ve ruhlarımızda husule getirdiği derin değişikliklere ve bugün o kadar müşpet görüşlerimize ve düşünüşlerimizie rağmen, halâ aramızda romantizm çiçeklerini koklamaktan zevk alanlarımız çoktur. İnsanlar ne kadar maddileşseler de his, kuvvetinden henüz o kadar çok şey kaybetmiş değildir.

Onun içindir ki bu sene de 3 şubatta, her sene olduğu gibi, Marie Duplessis'nin "Ladam O Kamelya,, kabrine meçhul eller huşu ve huzu içinde kamelyalar ve menekşeler bıraktılar.

Eski Alman İmparatoru Vilhelm'in oğullarından Prens Auguste Hitler'in ordusunda en faal unsurlardan birisidir. Hitler Fırkasına para lâzım olduğu için şimdi Berlin'de iane toplamaktadır. Yukarıdaki resimde prensin yanında bir borazan olduğu halde Berlin sokaklarını dolaşarak Fırkaya para topladığı görülüyor.

Bu kabirde yatan kadının asıl ismi Alphonsine Plessis idi. Narin, derin bir insanlıkla mütehassis, sevginin mefkûreleştireceği bir kadındı. Yaşanmış bir romanın hâlâ nesilleri ağlatan bu güzel ve hüzünlü kahramanı, bundan 87 sene evvel Pariste, Madeleine Bulvarında 11 numaralı evde öldü. Denebilir ki üç rubu asırdan fazla geçen bir zamandan sonra artık kimse bu kadının günahlarile meşgul olmuyor, faakt bugün Pariste, hattâ en meşhur ölülerden hiç birinin kabri "Ladam O Kamelya" nın yattığı yer kadar ziyaret edilmiyor. Bu kadının, halkın hassas kalbini tehyiç eden mütevazı hayatı, bugün bir masal kahramanının asaletine kadar yükseldi. Kabri kâbe gibi ziyaret ediliyor. Her sene üzerinde şu cümle yazılı olan mezarı çiçekler altında kayboluyor: "Burada 5 kânunusani 1824 te doğan ve 3 şubat 1847 de vefat eden Alphonsine Pressis yatıyor. Ruhuna dua ediniz.,,

Bu sevdazede, hasta, hassas kadın kadar kendi yaşadığı devri elân bütün canlılığı ile yaşatmıya muvaffak olmuş, az kadın vardır. O, romant'k bir devrin en ilham veren bir membaı olup kalmıştır.

İsminin etrafında çok şeyler yazıldı, hattâ uyduruldu, bir çok masallar icat edildi, bu suretle Ladam O Kamelya'nın hakikî hayatı bütün bunlar arasında bam başkalaşmış bir hal aldı.

Alphonsine Plessis Orne vılâyetine tabi Nonaut'da bir çiftlikte doğmuştur. Babası Marin Plessis seyyar bir satıcı idi. Sert, haşin tavırlı, külhanbeyi bir adamdı. Fakat vücudunun yapılışı, yüzünün güzelliği çok kadın kalplerini alt üst ediyordu.

Köyün bu Don Juanına âşık düşen ve hattâ ihtiyatsızca onunla evlenen kadın, hayatında çok bedbaht oldu. Alphonsine Plessis seyber, ana tarafından menşei Normandiyalı asilzadelere çıkar.

Oldukça güzel olduğu söylenen anensi nihayet kocasının haşin muamelelerinden kaçarak kızını fakir amcezadelerinden birine bıraktı. Bu aile ancak geçinme derdi ile uğraştığı için, küçük kızı kendi haline bırakmış gibi idi. Alphonsine bu suretle tarlaların serbest havası içinde, bislerine ve keyfine terkedilmiş olara kbüyüdü. Kız büyüyüp güzelleştikçe çiftliğin delikanlılarından çekinen kadın Alphonsine'i babasına göndermeyi tercih etti. Kız o vakit on beş yaşlarında idi. Babası onu alıp Parise götürdü, orada bir manav ve sebze dükkân ısahibi olan amcazadesine bıraktı. Köyden gelen kaba kız, yavaş yavaş Parisin dikişçi kızları, modistraları arasında yeni hayata alışıyordu. Nihayet talebe ile düşüp kalkmıya başladı ve onların âlemine karıştı.

Son derece sefalet içine düşmüştü ki, bir gün istikbalini tayin edecek bir adamla karşılaştı. Bu adam Kont de Guiche idi. Paris bulvarlarının halis kan aslanlarından.. Artık yeni yakaladığı güzel kızla açıktan açığa beraber geziyordu. Hattâ genç kızı Parisin kibar hayatına da attı. Roman sayıfalarının Margueritte Gautier ismile bize tanıttığı Alphonsine artık lüks âlemin içine girmiş bulunuyordu.

O zaman kendi ismini bıraktı ve daha hoşuna giden Marie Duplessis ismini aldı. Çok geçmeden Parisin en şık, zevkleri en aristokratik, inceliği herkeste tesir bırakan müstesan bir kadını olmuştu. Artık Yüksek keyif ehlinin arasında ömür sürüyordu. Son derece güzeldi, cazibesi insanda derin bir intıba bırakıyordu. Theophile Gautier, hattâ Alexendre Dumas Peire ve o zamanın daha bir çok tanınmış edipleri onun güzelliğini, fevkalâdeliğini, inceliğini, hassasiyetini terennüm ettiler. Fakat genç kadın ruhan hiç te fahişe olmadığı halde, zengin eğlence adamlarının sefahat meclislerinde güzelliğini ve gençliğini eritmişti. Yakaladığını bırakmıyan hastalık kendisini gözetliyordu. Oğlunun metresi için Alexender Dumas Père'in "sanatinin çok fevkinde bir kadın,, dediği Marie Duplessis'nin romanı uzun sürmedi. Aylarca devam eden ıstıraplı bir ihtizardan sonra 3 şubat 1847 de 23 yaşında iken hayata gözlerini kapadı.

* * *

.. Ve sisli, soğuk bir şubat sabahı Madeleine bulvarından Monnartre mezarlığına doğru giden cenaze arabasının arkasında ancak iki kişi vardı. Biri ihtiyar, biri genç. Bu iki kişi konuşmuyorlardı, biribirlerini tanımıyor gibi idiler. Birincisi ölünün tanıdığı bir çok ahbaplardan biri idi. Öteki de genç kadına üç ay kocalık edebilmiş bir adam.. Çünkü üç ay sonra ailevi sebeplerden dolayı izdivaç feshedilmişti. Bu üç aylık koca, genç bir konttu ve Londradan cenaze masraflarını vermek, çiçek almak, ölünün kabrini yaptırmak için gelmişti. Eğer bu adam olmasaydı, Margurite Gautier kim bilir hangi meçhûl köşede çürüyüp, unutulup gidecekti. Eğer bu adam olmasaydı, her sene 3 şubatta kitabesinin uçmuş eski bir kabrin üzerine bu kadar mebzûl çiçekler bırakılamazdı. Parisin kızları bu tarihî ve bu mezarı çok iyi bilirler.

Ladamo Kamelyanın kemiklerini örten mermer taşın etrafına şimdi genç âşıklar, hattâ uzaklardan Parise balayını geçirmeğe gelen yeni evliler toplanıyorlar. Turistleri taşıyan geniş otokarlar ecnebi yolcuları buraya bırakıyor ve bir tercüman onlara bu mermer altında yatan kahramanın hazin macerasını anlatıyor. Erkekler bu taşın üzerini kamelyalarla örtüyorlar.

Yalnız bu kabri ziyaret etmiyenler, Ladamo Kamelyanın ahfadıdır. O zamanki ailesi, vefatından sonra kadının eşyasını, hattâ çamaşırına, iskarpinine, hattâ aşk mektuplarına varıncaya kadar hepsini satarak, parsını ceplerine koyduktan sonra kayboldular. İsmi aile namusunu lekeler diye ötekilerden sonra gelenler de hâlâ bucak bucak kaçıyorlar. Fakat onların bu nisyanlarına ve ihmallerine rağmen, hayatın ve şiirin en heyecan verici bir mahlûku olan bu kadının kabrini her sene binlerce insan ziyaret ediyor.

Yeni bir vagon - tayyare

Saatte 300 kilometre sür'atle gidecek tayyare şeklinde bir vagon yapılıyor

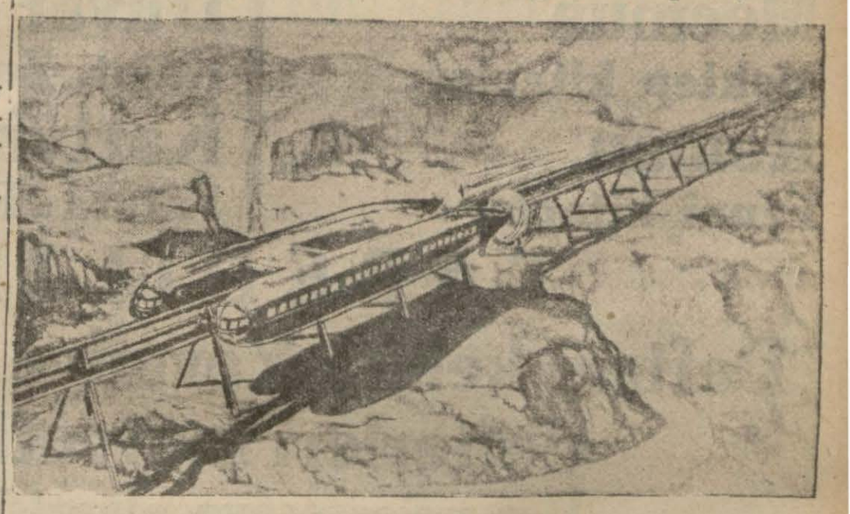

Yeni vagon - tayyare

Sovyet mühendislerinden Valdner, tek bir hava rayı üzerinde elektrikle hareket eden tek bir vagondan ibaret yeni ve kulanışlı bir nakil vasıtası modeli hazırlamıştır.

Tayyare münakalâtı enstitüsü merkez bürosu, Valdner modelinin yakın zamanda tahakkuk ettirilmesi için hazırlıklarına devam etmektedir. Şimdiye kadar model üzerinde yapılan tecrübelerde başlangıçta saatte 60 - 70 kilometre olan sür'at 100 kilometreye çıkarılmıştır ki, bu hakikî büyüklükteki vagon - tayyarede 250 - 300 kilometreye tekabül etmektedir. Bu nakil vasıtasından bilhassa cenubî ve canubî şarkî Rusyada, bildiğimiz demiryollarının yapılması pek güç ve masraflı olan kumluk ve ormanlık arazide istifade edilecektir.

İlk hatlar, Karadağ madenile asıl demiryolunu birleştiren 50 kilometrelik mesafe üzerinde ve Amuderya nehri boyunda yapılacaktır. Amuderya üzerinde alelâde demiryolu yapmak için 1300 metre uzunluğunda bir köprüye ihtiyaç vardır, yeni vagon - tayyarede ise buna lüzum yoktur.

Rayların düşmek ihtimali olmadığı için bu yeni nakil vasıtalarında her türlü tehlikeden hemen hemen kaçılmaktadır.

Eğer insan fizyonomisi bir şey ifade ediyorsa işte size bir tecrübe. Yukarda sabık Kayserle şimdiki Alman Başvekili Hitlerin resimleri var. Kayserin uzun bıyıkları kadar Hitlerin de alâşarlo bıyığı meşhurdur. Eğer resmin altında görüldüğü gibi bıyıkları değiştirir, Kayserin bıyığını Hitlere, Hitlerin bıyığını Kaysere verirsek çehrede derhal bir tebeddül görürüz. İki Kayser ile iki Hitler şayanıhayret derecede birbirlerine benzemezler mi?

İzmirde lik maçları

İZMİR, 6 (A.A.) — Mıntaka lik maçlarına bugün de devam edilmiştir. Neticeler şunlardır:

Altınordu Bucayı 6 — 1, Altay Türkspo[illegible]u 7 — 0, yenmiştir. Karşıyaka spor klübü - Göztepe 3 — 3 berabere kalmışlardır. İzmirspor da güçlükle 2 — 1 Şarkspo[illegible]u yenmiştir.

İzmirde at yarışları

İZMİR, 6. A.A. — Ilkbahar at yarışlarının ikincisi bugün Bucada koşu sahasında yapıldı. İlkbaharın latif bir günü olduğundan koşu sahası az tesadüf edilir bir kalabalıkla dolmuştu.

Koşularının neticeleri şunlardır:

Birinci koşu: Üç yaşındaki yerli yarımkan İngiliz erkek ve dişi Taylara mahsus olup mükâfatı 265 lira ve mesafesi 1.000 metre idi. iBrinci, Emir Salih Beyin Klası, ikinci Ahmet Beyin Ceylanı geldi.

Ikinci koşu: Bu koşuya gelinceye kadar kazandığı ikramiyeler yekûnu 400 lirayı tecavüz etmiyen dört ve daha yukarı yaştaki haliskan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 2.000 metre ve mükâfatı 320 lira olan bu koşunun birinciliğini Nuri Beyin Flör Damuru,, ikinciliğini Talat Beyin Güler almıştır.

Üçüncü koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsus olup mükâfatı 430 lira ve mesafesi de 1.600 metre idi. Birinci, Ahmet Fikret Beyin Yıldırımı, ikinci, Ziya Beyin Yavuzu geldiler.

Dördüncü koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki haliskan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 2.200 metre ve mükâfatı da 550 lira olan bu koşda birinci Prens Halim Beyin Aknatonu, ikinci Süleyman Beyin Gosseri gelmiştir.

Beşinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan arap ve haliskan arap at ve kısraklara mahsustu. Mükâfatı 110 lira ve mesafesi de 2400 metre olan bu koşunun birinciliğini Tevfik Beyin Şadanı, ikinciliğini Prens Halim Beyin Porüjü almıştır

Gazetecilik ve Matbaacılık

Türk Anonim Şirketi
(MİLLİYET MATBAASI)

HER NEVİ

Mecmua
Mektep kitapları
Roman
Fennî kitaplar

Duvar afişleri
Kâğıt, Zarf
Kartvizit
Fatura - El ilânları

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her müesseseye elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. Kitap kısmı

Telefon: 24310

1440

1833

Üçüncü Kolordu Kumandanlığından:

1 — Ihtiyat zabiti yetişecek kısa hizmetlilerden 328 - 329 doğumlularla ve bunlarla muamele gören diğer tevellütlülerde bakaya ve sair suretlerle çağırılmamış olanlar muallim olsun veya olmasın ellerinde yüksek ehliyetname bulunan kısa hizmetlilerin kâffesi 1 Mayıs 934 te ihtiyat zabit mektebine iltihak edeceklerdir.

2 — Ehliyetnamesiz 328 - 329 doğumlu ve bunlarla muamele gören diğer tevellütlülerle şimdiye kadar sevkleri tehir edilen bakayalar da dahil muallim olsun veya olmasın 1 Mayıs 934 de, Orta ehliyetnameyi haiz olanlar 1 Temmuz 934 de, tam ehliyetnamesi olanlar da 1 Eylül 934 de sınıflarına mahsus hazırlık kıt'alarında ispati vücut edeceklerdir.

3 — Yüksek ehliyetnamesi olan doktor, baytar, kimyager, eczacı, dişçi sınıfına ayrılmış olanlar 1 İkinci Terşin 934 de tatbikat mekteplerine iltihak edeceklerdir.

4 — Deniz sınıfına ayrılan kısa hizmetliler 1 İkinci Teşrin 934 de Deniz Efrat deposuna iltihak edeceklerdir.

5 — Hava sınıfı mensupları birinci maddeye tabidir.

6 — Sevke tabi olan bu Efendilerin nüfus cüzdanları, mektep şahadetnameleri ile ehliyetname suretlerini yanlarına almaları lâzımdır. (736) (1521) 1939

Beyoğlu Kaymakamlığından:

Hayvanlar vergisi kanununa tevfikan sayım vergisine (Hatta kazanca tabi hayvanat) tabi bütün hayvanatın kaydi başlanmıştır. Alâkadaranın 15 Nisan 934 akşamına kadar Kaymakamlık binasında Hey'eti baytariyeye müracaatla hayvanlarını kayıt ettirmeleri ilân olunur. (1543)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Yangın Muslukları ile Hortumlarının uçlarına konulan Rekorlar pazarlıkla (100) adet satın alınacaktır. Taliplerin nümuneleri gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere yüzde 7,5 teminatlariyle birlikte 14-4-934 cumartesi günü saat 15 te Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1445)

Keşifnamesi, Projesi ve fennî şartnamesi mucibince Maltepede Tecrübe Istasyonunda mevcut Hangar ve Camekânın yeni satın alınan Cevizlikteki Idaremiz arazisine nakli, tesisi ve tadili pazarlıkla yaptırılacaktır. Taliplerin keşif name, proje ve fennî şartnamesini gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere yüzde 7,5 teminatlariyle birlikte 11-4-934 çarşamba günü saat 15 te Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1444)

Nihayet 31 Mayıs 934 tarihinde behemehal Istanbul'da bulundurulmak şartiyle Idaremiz için "Schmidt U. Hafner" fabrikası mamulâtından bir adet "Polarimetre" satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak edebilmek üzere (yüzde 7,5 teminatlariyle beraber 12-4-934) perşembe günü saat 14 te Galatada mubayaa komisyonuna müracaatları. (1546)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Koşum yağlanmasına mahsus (300) kilo balık yağı 9-4-934 pazartesi saat on birden on ikiye kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Isteklilerin şeraiti anlamak üzere her gün ve pazarlığa girmek için ilk teminat makbuzlariyle mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (1542)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞIRKETI
İSTANBUL ACENTALIGI
Liman Han, Telefon: 22925

Karadeniz yolu
DUMLUPINAR vapuru 8 nisan
PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Kireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rize, Dönüşte bunlara ilâveten Of, Sürmene ve Pulathaneye uğrar.

Karabiga yolu
Haftanın PAZARTESI, ÇARŞAMBA günleri bir vapur saat 20 de Tophane rıhtımından kalkar.

Mudanya yolu
Haftanın CUMARTESI günlerinden maada hergün bir vapur saat 9,30 da Tophane rıhtımından kalkar.

Satılık Vapurlar
Haliçte Ayakapı iskelesinde kıçtan kara bağlı bulunan Vapurculuk Türk Anonim Şirketi vapurlarından YENIDÜNYA, İZMİT, FEYYAZ, MUDANYA, ZAFERİ, ve İZMİT yolu postasını yapmakta bulunan GÜZEL BANDIRMA vapurları, kapalı zarfla satılacaktır. Kat'i ihalesi 10-5-934 tarihinde yapılacağından talip olanların % 10 teminat parasile doğrudan doğruya Sirkecide Liman hanında şirket müdüriyetine müracaatları.

Vefada acele ucuz satılık arsa
70 metredir. Ayasofyada Alemdar sineması karşısında Bakkal Yorgi efendiye müracaat.

Deniz yolları
IŞLETMESI
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Ayvalık sür'at yolu
ANTALYA vapuru 7 Nisan CUMARTESI 18 de Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1560)

Dr. IHSAN SAMI
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
(15171) 804

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzûk eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
1824

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118. Kabina telefon : 22398. Kışlık ikametgâh Telefon 42519.
1827

MISIR IŞ Limitet
Sermayesi : 100,000 Türk Lirası
Merkezi: ANKARA - Şubesi İSKENDERİYE
TÜRKİYE İŞ BANKASI tarafından tesis edilmiştir.
İTHALÂT İHRACAT, KOMİSYON VE EMANET İŞLERİ YAPMAKTADIR.
İSKENDERİYE de satılmak üzere emaneten mal gönderenler, hesabımıza, TÜRKİYE İŞ BANKASI şubelerinden avans alabilirler.
En iyi fiyatla, en az masraf ve komisyonla emin bir surette iş görmek isteyenlerin MISIR İŞ LİMİTED'i tercih etmeleri kendi menfaatleri icabıdır.
Telgraf adresi: MISIRİŞ - İskenderiye
1834

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Kartal Maltepesinde inşa edilecek Jandarma Gedik[illegible] hur[illegible]k zabit mektebinin kapalı zarf münakasasında talip zu[illegible] san[illegible]mediğinden münakasa pazarlığa tahvil edilmiş ve 9 N[illegible] nın icr[illegible] Pazartesi günü saat 14 ten 15 şe kadar pazarlığ[illegible] mak üze[illegible] mukarrer bulunmuştur. Isteklilerin şeraiti anla[illegible] ile berabe[illegible] her gün ve pazarlığa girmek için ilk teminatlar[illegible] za müracaat[illegible]ezkûr günü muayyen saatlerinde komisyonum[illegible]. (1527)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 110 Kilim, 10[illegible] takım kütüklü palaska, 100 matra[illegible] 80 arka çantası, 80 ekm[illegible]or bası, 10 battaniye ve 1530 met[illegible] re kılıflık bez 12-4-934 [illegible]embe günü saat on dörtte pazar[illegible] lıkla satın alınacaktır.

2— Istekliler her gü[illegible] omisyondan örnekleri görüp şartnameyi alabilirler.

3 — Pazarlığa girecekl[illegible]alım tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçuğu olan (138)[illegible]k vezne makbuzu veya teminat mektuplarile belli saatt[illegible]misyona gelmeleri. (1544)

SATILIK
Ambalajlık kâğıt
Taliplerin idaremize müracaatları.
1828

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 105 milimetrelik sekiz adet Işıldak 10-4-934 salı günü saat on dörtte pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Istekliler şartnameyi her gün komisyondan alabilirler.

3 — Pazarlığa girecekler malın tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçuğu olan (87) liralık vezne makbuzu veya teminat mektuplarile Komisyona gelmeleri. (1545)

Büyük Tayyare P[illegible]angosu
16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisa[illegible]34 tedir.
Büyük ikramiye 200.0[illegible] liradır
Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10[illegible], 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 lira[illegible] bir mükâfat vardır.
1838

Neşriyatı idare eden: MUMTAZ FAIK